

**Huis van het
Nederlands**

BRUSSEL

DUIDELIJK NEDERLANDS OP SCHOOL

Hoe communiceer je met ouders?

Tips voor Nederlandstalige basisscholen in Brussel

Nederlands voor ouders

Investeren in onderwijs is één van onze belangrijkste opdrachten. Investeren in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel is zo mogelijk nóg belangrijker. Want het Nederlandstalig onderwijs is de hefboom voor de toekomst van onze meertalige stad.

De groeiende diversiteit zorgt ervoor dat er vandaag veel verwacht wordt van ons onderwijs. Schoolteams staan elke dag voor nieuwe uitdagingen. Extra ondersteuning is daarbij een essentieel gegeven. Soms doen we dat met grote projecten zoals de inzet van de onderwijsondersteuners van het Onderwijscentrum Brussel, soms met kleinere acties, zoals deze nieuwe gids 'Duidelijk Nederlands op school'.

Steeds meer ouders kiezen voor het Nederlandstalig onderwijs. Ook ouders die niet Nederlandstalig zijn en hun kind alle kansen willen geven op meertaligheid, op een mooie toekomst. Om het schoolteam en de anderstalige ouders te ondersteunen, kan elke school de hulp inschakelen van het Huis van het Nederlands Brussel. Het Huis helpt Brusselse scholen om leer- of oefenmomenten voor ouders te organiseren, maar ook om de communicatie tussen school en ouders toegankelijker te maken.

En daar hoort dit boekje bij. Het is een handig instrument om oudercontacten, briefjes of mails duidelijker te maken voor ouders met een basiskennis Nederlands.

Het belang van de leerlingen staat altijd voorop. Het overbrengen van belangrijke informatie is het doel. Daarom voorzien we in dit boekje ook een aantal kernzinnen en –woorden in het Frans en in het Engels, om de communicatie met anderstalige ouders vlotter te laten verlopen.

Guy Vanhengel
Minister en Voorzitter van het College van de Vlaamse
Gemeenschapscommissie
bevoegd voor Onderwijs en Vorming

Beste Brusselse schoolteams, Dit is een boekje vol met tips om vlotter te communiceren met anderstalige ouders.

Het boekje bestaat uit 7 thema's:

1. Bezoek aan de school
2. Inschrijvingsgesprek
3. Infomoment
4. Schoolpoortgesprek
5. Algemene communicatie met ouders
6. Oudercontact
7. Conflict- of slechtnieuwsgesprek

Bij elk thema vind je tips rond taal en communicatie. Je hoeft het boekje dus niet telkens helemaal te doorbladeren. Je kan het thema per thema gebruiken.

Achtereaan vind je de belangrijkste tips uit het hele boekje samengevat in de handige checklists 'Duidelijk Nederlands spreken en schrijven'. Je vindt er ook een lijst met veel gebruikte schoolwoordenschat vertaald naar het Frans en Engels.

Wat is 'Duidelijk Nederlands'?

Je communiceert in duidelijk Nederlands als je duidelijk spreekt en schrijft en je je taalgebruik aanpast aan het taalniveau van je publiek.

Surf ook naar

www.huisnederlandsbrussel.be/nederlandsvoorouders

Je vindt er:

- dit boekje, thema per thema. Om te lezen of te downloaden.
- onze woordenlijst 'Duidelijk Nederlands'. Dat is een lijst met figuurlijke, ambtelijke of gewoon moeilijke woorden en uitdrukkingen en hun hertaling in duidelijk Nederlands.
- een lijst met websites die je helpen om nog beter te communiceren met anderstalige ouders.

Veel succes!

Wil je graag meer uitleg?

Of een workshop 'Duidelijk Nederlands' organiseren op je school?

Contacteer ons op + 32 (0)2 313 96 00 of via

nederlandsvoorouders@huisnederlandsbrussel.be

of lees meer op

www.huisnederlandsbrussel.be/nederlandsvoorouders

Bezoek aan de school

► Bezoek aan de school

Krijg je ouders op bezoek voor een rondleiding in de school? Bereid je dan goed voor, want het is voor anderstalige ouders niet evident om een rondleiding in het Nederlands te volgen. Door een aantal kleine ingrepen zorg je ervoor dat ze toch veel begrijpen. Hieronder geven we enkele tips!

Hartelijk welkom

Ouders die zich op hun gemak voelen, hebben minder spreekangst. Het is daarom belangrijk om het onthaal goed voor te bereiden. Ontvang de ouders hartelijk en toon dat je blij bent hen te zien. Start een informeel gesprekje bij een kopje koffie of thee.

'Hoe gaat het met jullie? Zijn jullie enthousiast over het nieuwe schooljaar?'

Geef de ouders een warm welkom en toon dat je blij bent om hen te zien.

► Neem je tijd en laat de ouder aan het woord.

Luister niet alleen naar wat de ouder zegt, maar kijk ook naar hoe hij of zij beweegt en zich gedraagt. Je kan dan ook meteen het taalniveau Nederlands inschatten en je eigen communicatie eraan aanpassen.

Spreek helder

► Spreek niet te snel, maar ook niet overdreven traag.

Hou een natuurlijk tempo aan. Je boodschap is duidelijker als je goed articuleert en op je intonatie let. Beklemtoon bijvoorbeeld belangrijke woorden en verhoog je toon op het einde van een vraag.

► Wees je bewust van je mimiek.

Knik bijvoorbeeld bevestigend als je begrijpt wat de ouder zegt. Of vermijd een fronsende blik als hij of zij moeite heeft om de juiste woorden te vinden. Dat schrikt af en vergroot de spreekangst.

► Gebruik geen complexe zinnen.

Hou het kort en simpel.

- ☹️ **Moeilijk:** 'In de eetzaal kunnen de kinderen 's middags hun lunch verorberen. Daarbij kunnen ze kiezen uit ofwel hun eigen boterhammen opeten of een warme maaltijd kiezen die verzorgd wordt door de school en die achteraf op de schoolrekening wordt aangerekend.'
- 😊 **Makkelijker:** 'De kinderen eten 's middags in de eetzaal. Er zijn twee opties. Je kind neemt zelf boterhammen mee of je kind krijgt een lunch van de school. De lunch van de school betaal je via de factuur.'

► Let op je woordkeuze en spreek in eenvoudige taal.

Tussentaal en dialect maken het de ouders extra moeilijk. Je kiest dus beter voor het Standaardnederlands. Vermijd figuurlijke taal zoals uitdrukkingen en woordspelingen. Die zorgen alleen maar voor verwarring.

- ☹️ **Moeilijk:** 'Het schooljaar gaat weer bijna van start. Ik voel me als een vis in het water!'
- 😊 **Makkelijker:** 'Het schooljaar start bijna. Ik ben heel blij!'

► **De ouder begrijpt je sneller als je transparante woorden gebruikt.**

Dat zijn woorden die in meerdere talen op elkaar lijken.

- kantoor → bureau (Frans: bureau)
- verwarming → radiator (Frans: radiateur; Engels: radiator)

► **Vaktaal leg je het best uit.**

Begrippen als 'differentiëren' of 'spreekvaardigheid' zitten misschien in jouw dagelijkse woordenschat, maar niet noodzakelijk in die van de ouders. Hou ook rekening met de voorkennis van de ouders. Niet iedereen weet bijvoorbeeld wat een ICT-lokaal is.

► **Helder spreken is niet hetzelfde als kinderlijk spreken.**

Wees je bewust van de manier waarop je spreekt zodat je de ouders niet vernedert. Woorden weglaten of werkwoorden niet vervoegen, helpt hen ook niet.

☹ **Moeilijk:** 'Jij wonen in buurt school?'

☺ **Makkelijker:** 'Woon jij in de buurt van de school?'

► **Gebruik niet meer woorden dan nodig.**

Beperk je boodschap tot de essentie. Ga daarvoor stap voor stap te werk en neem af en toe een pauze. Je mag je boodschap ook regelmatig herhalen. Voor iemand die weinig Nederlands kent, is herhaling niet vervelend.

Creëer ruimte

- ▶ **Stel de ouders enkele vragen als je belangrijke informatie geeft.**

Zo check je of ze de boodschap begrijpen. Beperk je daarbij niet tot de vraag 'Begrijp je?' en laat je ook niet misleiden door enthousiast geknik. Sommige ouders durven niet te zeggen dat ze je niet begrijpen.

- ▶ **Geef de ouders ruimte om vragen te stellen.**

Laat weten dat fouten maken niet erg is. Verbeteren is zeker oké, maar doe dat met mate en op een impliciete manier. Bijvoorbeeld door de zin correct te herhalen.

Ouder: 'Mijn zoon zwemles buiten school gaan?'

Jij: 'Ja, jouw zoon heeft zwemles buiten de school, in het gemeentelijk zwembad.'

- ▶ **Let erop dat jij niet constant aan het woord bent ...**

... zodat de ouder ook zelf iets kan vertellen. Herhaal even kort wat hij of zij probeert te zeggen, en stel vragen om na te gaan of je de boodschap goed begrijpt.

TIP

Denk na over de vorm van je rondleiding:

Ontvang je de ouders in groep? Of is het beter om ze individueel rond te leiden?

Visualiseer wat je zegt

Visuele ondersteuning tijdens de rondleiding helpt de ouders om je uitleg te begrijpen. Wijs naar alles wat je zegt: een schoolbank, een bord, een projector ... Ga effectief naar de speelplaats als je over de speeltijd spreekt.

► Gebruik ook beeldmateriaal als je iets uitlegt.

Zo kan je bijvoorbeeld de schoolregels uitleggen met pictogrammen en het schoolteam voorstellen met foto's.

Oudercontact

Muziekles

Zwemles

Kom om
17 uur

Je vindt een uitgebreid gamma aan pictogrammen op de website **www.sclera.be**.

► Gebruik handgebaren.

Die helpen om je boodschap over te brengen.

Zeg het anders

	
Ik zal je wegwijzen maken in onze school.	Ik zal je de school tonen.
De school beschikt over twee speelplaatsen.	De school heeft twee speelplaatsen.
De klas van je dochter bevindt zich op de tweede verdieping.	De klas van je dochter is op de tweede etage.
Elke klas is uitgerust met een computer.	Elke klas heeft een computer.
Het kantoor van de directie is naast het secretariaat gelegen.	Het bureau van de directie is naast het secretariaat.
In onze refter is er voor elk wat wils.	De kinderen kunnen hun lunch kiezen in onze eetzaal.
Zo fier als een gieter laat ik je hier onze spiksplinternieuwe turnzaal zien.	Dit is onze nieuwe turnzaal. Ik ben heel fier!
Voor de veiligheid van onze kinderen is het ten strengste verboden om voor de schoolpoort te parkeren.	Je mag niet parkeren voor de schoolpoort. Dat is niet veilig voor onze kinderen.
Op vrijdag houden we volgens goede gewoonte onze fruitdag.	Elke vrijdag is het fruitdag.
De school is verspreid over twee verschillende plaatsen in Brussel.	De school heeft twee verschillende locaties in Brussel.
De leerlingen dienen uiterlijk om 8.45 uur op school te zijn.	De leerlingen moeten ten laatste om 8.45 uur op school zijn.
Indien je zoon afwezig is, dien je te allen tijde de school telefonisch te verwittigen.	Komt je zoon niet naar school? Telefoon dan altijd naar de school.
De schoolagenda ontvangen ze bij aanvang van het schooljaar.	De schoolagenda krijgen ze bij de start van het schooljaar.
Meer inlichtingen kan je bekomen bij onze secretariaatsmedewerkers.	Je kan meer informatie krijgen op het secretariaat.
Blijf niet zitten met al je vragen en spreek iemand aan.	Heb je vragen? Kom naar ons.
Klachten kunnen bij mij gemeld worden.	Je kan problemen bij mij signaleren.
Juf Nathalie is werkzaam op onze school sinds januari.	Juf Nathalie werkt sinds januari op onze school.
Om te weten wat je dochter moet dragen in de turnles, kom je best naar onze infoavond.	Op 5 september is het infoavond. Je krijgt dan informatie over de sportkleden.
Weet je al hoe je zoon zich naar school zal verplaatsen?	Hoe komt je zoon naar school? Te voet, met de bus, met de fiets?
In onze school zijn er twee zorgjuffen die de kinderen en ouders te allen tijde terzijde staan.	Er zijn twee zorgjuffen op school. Zij helpen jou en je kinderen met alle problemen en vragen.

Frans	Engels
Je vais vous faire visiter l'école.	I will show you the school.
L'école a deux cours de récréation.	The school has two playgrounds.
La classe de votre fille est au deuxième étage.	Your daughter's class is on the second floor.
Chaque classe a un ordinateur.	Each class has a computer.
Le bureau de la direction est à côté du secrétariat.	The director's office is next to the secretariat.
Les enfants peuvent choisir leur repas dans notre réfectoire.	The children can choose their lunch in our canteen.
Voici notre nouvelle salle de gymnastique. J'en suis très fier !	This is our new gymnasium. I'm really proud of it!
Vous ne pouvez pas vous garer devant la porte de l'école. Ce n'est pas sûr pour nos enfants.	You can't park outside the school gates. That is not safe for our children.
Tous les vendredis, c'est le jour des fruits.	We eat fruit every Friday.
L'école a deux implantations à Bruxelles.	The school has two different sites in Brussels.
Les élèves doivent être à l'école à 8 h 45 au plus tard.	Students must arrive at school by 8.45 a.m. at the latest.
Votre fils ne vient pas à l'école ? Alors, n'oubliez pas de téléphoner à l'école.	Is your son not coming to school? Then always call the school.
Ils reçoivent le journal de classe au début de l'année scolaire.	Students receive their school diary at the start of the school year.
Vous pouvez avoir plus d'informations au secrétariat.	You can get more information from the secretariat.
Vous avez des questions ? Venez nous voir.	If you have any questions, ask us.
Vous pouvez me signaler les problèmes.	You can tell me about any problems.
Madame Nathalie travaille dans notre école depuis janvier.	Miss Nathalie has been working at our school since January.
Il y a une soirée d'informations le 5 septembre. Vous y recevrez des informations sur les vêtements de sport.	There's an information evening on 5 September. You'll receive information about the sports clothes.
Comment est-ce que votre fils vient à l'école ? À pied, en bus, à vélo ?	How does your son come to school? On foot, by bus or by bike?
L'école a deux éducatrices maternelles. Vos enfants et vous pouvez leur communiquer tous vos problèmes et questions.	There are two educators at school. They will help you and your children with any problems and questions.

Inschrijvingsgesprek

► Inschrijvingsgesprek

De inschrijving van nieuwe leerlingen op school is voor iedereen een spannend moment. Zeker voor ouders die weinig of geen Nederlands kennen.

Een praatje maken met de leerkrachten of directeur is niet makkelijk in een vreemde taal. En formulieren begrijpen en invullen is al helemaal lastig. Door op een aantal kleine dingen te letten, zorg je ervoor dat anderstalige ouders hun spreekangst overwinnen en dat ze makkelijker begrijpen wat je hun vertelt in het Nederlands.

Zorg ervoor dat ouders je gemakkelijk vinden en zich welkom voelen.

Zorg voor een warm onthaal

Een stressvolle sfeer is niet goed voor de spreekdurf van ouders die weinig Nederlands kennen. Een warm onthaal is dus essentieel. Zorg voor een goede bewegwijzering naar de plaats van inschrijving en ontvang de ouders hartelijk. Toon dat je blij bent hen te zien. Voorzie koffie en thee en begin een gesprekje over iets luchtigs, zoals bijvoorbeeld het weer.

‘Het is koud vandaag, hé! Wil je een kopje koffie of thee?’

► **Luister naar de ouders en maak oogcontact.**

Je kan dan ook meteen hun taalniveau Nederlands inschatten en je communicatie eraan aanpassen.

Jij: 'Was het druk op de weg?'

Ouder: 'Ik begrijp niet ...!'

Jij: 'Hoe ben je naar hier gekomen: met de bus, met de auto, te voet?'

Ouder: 'Ja, te voet. Niet ver.'

Hou het eenvoudig

Een inschrijvingsprocedure kan best wat stress opleveren voor anderstalige ouders: ze moeten op heel wat vragen antwoorden, verschillende documenten invullen, de uitleg over de schoolwerking begrijpen ... Door enkele eenvoudige dingen aan te passen, zorg je ervoor dat zelfs mensen die weinig Nederlands kennen hun kind vlot kunnen inschrijven.

► **Voorzie bij de uitnodiging van de inschrijving en tijdens de inschrijving zelf afbeeldingen van documenten waar je de ouders om vraagt:**

een identiteitskaart, een bewijs van schooltoelage, een studiegetuigschrift, een kleeftbriefje van het ziekenfonds, een attest van het Huis van het Nederlands Brussel ...

► **Hou tijdens het gesprek rekening met de voorkennis van de ouders.**

Als je merkt dat ze De Lijn of NMBS niet kennen, leg hun dan uit wat die organisaties doen.

► **Zeg de ouders dat je kan helpen met de administratie:**

studietoelagen aanvragen, de schoolregelgeving begrijpen, de schoolrekening of afwezigheidsattesten verduidelijken ... Vermeld altijd in elk document waar, wanneer, hoe en bij wie de ouders hulp kunnen krijgen.

Spreek helder

Door in je mondelinge communicatie op een aantal dingen te letten, maak je het anderstaligen gemakkelijker om je te begrijpen:

► **Pas je tempo aan, articuleer goed en benadruk je boodschap via intonatie.**

Beklemtoon bijvoorbeeld belangrijke woorden, en verhoog je toon op het einde van een vraag.

► **Wees je bewust van je mimiek.**

Knik bijvoorbeeld bevestigend als je begrijpt wat de ouder zegt. Of vermijd een fronsende blik als hij of zij moeite heeft om de juiste woorden te vinden. Dat schrikt af en vergroot de spreekangst.

► **Maak korte zinnen met eenvoudige woorden en beperk je tot de essentie.**

Gebruik eenvoudige woorden of woorden die in verschillende talen op elkaar lijken. Dat zijn transparante woorden.

- melden → signaleren (Frans: signaler; Engels: to signal)
- voorrang → prioriteit (Frans: priorité; Engels: priority)

► **Geef de ouders ruimte om vragen te stellen.**

► **Zeg dat fouten maken niet erg is.**

Verbeter mogelijke fouten op een indirecte manier door de zin correct te herhalen.

Ouder: 'Mijn dochter in de klas zitten vriendinnen?'

Jij: 'Jouw dochter wil in dezelfde klas zitten als haar vriendinnen? Op dit moment weten we dat nog niet. De klassen zijn nog niet definitief gemaakt.'

► **Vermijd dialect en tussentaal.**

Tussentaal is de informele spreektaal, tussen standaardtaal en dialect. Let ook op met zegswijzen en spreekwoorden. Figuurlijke taal maakt het extra moeilijk voor anderstaligen.

☹️ **Moeilijk:** 'Mocht je in de loop van de week nog met vragen zitten, hou je zeker niet in om langs te komen!'

😊 **Makkelijker:** 'Heb je nog vragen? Kom dan naar mij. Ik ben hier elke dag tot 17 uur.'

► **Leg vaktaal uit.**

Bijvoorbeeld:

Het onthaalklasje = de klas voor kinderen vanaf 2,5 jaar. Dat is de klas voor de eerste kleuterklas.

► **Herhaling is niet erg!**

Integendeel, het helpt anderstaligen om te begrijpen wat je zegt.

► **Check of de ouders je begrijpen en ga na of jij hen begrijpt.**

Herhaal even kort wat jullie bespreken en stel gerichte vragen.

Maak het visueel

Door af en toe je mondelinge boodschap ook visueel te maken, zorg je ervoor dat ouders de inschrijving makkelijker doorlopen. Een boodschap visualiseren, hoe doe je dat?

- ▶ **Laat de ouders meekijken op je computerscherm en wijs relevante informatie aan.**

Als je geen computerscherm hebt, druk dan een aantal belangrijke documenten af zodat je kan tonen wat je zegt.

- ▶ **Als je identiteitsgegevens van de ouders en/of het kind nodig hebt, vraag dan een identiteitsbewijs van de ouders of het kind en bekijk het samen.**

- ▶ **Bezorg ouders de belangrijkste informatie op papier en duid belangrijke zaken aan met een fluostift.**

Of geef hun bijvoorbeeld een exemplaar van het uurrooster.

- ▶ **Leg post-its op je bureau.**

Schrijf belangrijke informatie op en geef die mee aan de ouders na het gesprek.

Wijs relevante informatie aan.

Bekijk belangrijke documenten samen.

Gebruik post-its of fluostiften om belangrijke zaken aan te duiden.

Check je documenten en schoolreglement op leesbaarheid

Een schoolreglement dat lijkt op een literair hoogstandje is geen goed idee voor iemand die moeite heeft met het Nederlands. Met deze tips zorg je ervoor dat moeilijk leesbare documenten verteerbaar worden:

► **Gebruik pictogrammen en symbolen naast doorlopende tekst.**

Maar overdrijf er ook niet mee. Ze dienen alleen om de tekst te ondersteunen en niet om tekst te vervangen.

Op school is iedereen gelijk

Handtekening

Gedrag

- **Beperk je tot de essentie.**
- **Gebruik eenvoudige en transparante woorden en vermijd afkortingen.**
- **Ga voor opsommingen in puntjes waar mogelijk.**
- **Voorzie in je schoolreglement een samenvatting van de belangrijkste zaken. Hou het kort en bondig.**

En verder ...

Het inschrijvingsgesprek is de ideale gelegenheid om ouders te stimuleren om Nederlands te leren en oefenen:

- ▶ **Leg brochures van het Huis van het Nederlands Brussel op tafel.**

Leg ouders uit wat ze moeten doen om zich in te schrijven voor lessen of hoe ze verder hun Nederlands kunnen oefenen. Vertel hun dat de school een goede plaats is om Nederlands te oefenen en dat jullie schoolteam hen daarbij ondersteunt.

- ▶ **Verwijs ook in je instapbrief naar lessen Nederlands via het Huis van het Nederlands Brussel.**

Bezorg de ouders een lijst van vaak gebruikte woorden en typische vragen of zinnen.

Jullie gebruiken op school waarschijnlijk vaak woorden die heel specifiek zijn voor een schoolcontext. Denk aan 'klasagenda', 'zorgjuf', 'CLB' of 'pedagogische studiedag'. Maak een lijst van deze woorden en geef er telkens een beetje uitleg bij. Of verklaar desnoods in verschillende talen. Bezorg de ouders deze lijst. Doe hetzelfde met veel voorkomende pictogrammen.

Kijk zeker eens naar het hoofdstuk 'Veel gebruikte schoolwoordenschat' voor wat inspiratie.

Zeg het anders

Taalbeheersing	Taalniveau
Spreek je vlot Nederlands?	Spreek je goed Nederlands?
Doe je aan buitenschoolse activiteiten?	Doe je activiteiten na school?
Wat is je beroep?	Wat is je job?
Welke opleiding heb je gevolgd?	Welke studies heb je gedaan?
Welke is de klas waarvoor je je wenst in te schrijven?	In welke klas wil je je inschrijven?
Heeft je kind een leer- of concentratiestoornis?	Heeft je kind een leerprobleem of een concentratieprobleem?
Via wie verloopt het contact met de school?	Wie moet de school contacteren?
Wie moet gecontacteerd worden bij een ongeval?	Wie moeten we contacteren als er een accident gebeurt?
Aan wie worden de schoolrekeningen bezorgd?	Naar wie sturen we de schoolfacturen?
Krijgt je kind begeleiding bij het schoolwerk?	Krijgt je kind hulp voor het huiswerk?
Beschik je over een computer?	Heb je een computer?
Heeft je kind contact met beide ouders?	Heeft je kind contact met de twee ouders?
Kunnen we een huisarts contacteren?	Kunnen we een dokter contacteren?
Bij welk ziekenfonds ben je aangesloten?	Wat is je ziekenfonds? De Christelijke Mutualiteit, de Socialistische Mutualiteit, Partena ...?
Met welk vervoermiddel komt je kind naar school?	Hoe komt je kind naar school? Met de tram, de metro of te voet?
Je kan dit formulier invullen aan de hand van je identiteitskaart.	Je kan dit formulier invullen met je identiteitskaart.
We hebben het getuigschrift van je kind nodig.	We hebben het attest/certificaat van je kind nodig.
Moeder/vader/grootmoeder/grootvader	Mama/papa/oma/opa
Hier is informatie omtrent studietoelagen.	Hier is informatie over studiebeurzen.
De schoolregels dienen nageleefd te worden.	De leerlingen moeten de schoolregels respecteren.
Elk geloof krijgt hier een plaats.	Wij respecteren alle religies.
De gegevens worden niet openbaar gemaakt.	We maken de gegevens niet publiek.
Je hoeft enkel het eerste blad in te vullen.	Je moet alleen het eerste blad invullen.
Het maakt niet uit.	Het is niet belangrijk.

Frans	Engels
Niveau linguistique	Language level
Est-ce que vous parlez bien néerlandais ?	Do you speak good Dutch?
Est-ce que vous faites des activités après l'école ?	Do you do activities after school?
Quelle est votre profession ?	What is your job?
Quelles études avez-vous faites ?	What studies have you done?
Dans quelle classe est-ce que vous voulez vous inscrire ?	For which class do you want to enrol?
Est-ce que votre enfant a un trouble de l'apprentissage ou de la concentration ?	Does your child have any learning difficulties or concentration problems?
Qui l'école doit contacter ?	Who should the school contact?
Qui est-ce que nous devons contacter en cas d'accident ?	Who should we contact if there's an accident?
À qui est-ce que nous devons envoyer les factures scolaires ?	Who do we send the school bills to?
Est-ce que votre enfant reçoit de l'aide pour ses devoirs ?	Does your child get help with homework?
Est-ce que vous avez un ordinateur ?	Do you have a computer?
Est-ce que votre enfant est en contact avec les deux parents ?	Is your child in contact with both parents?
Est-ce que nous pouvons contacter un médecin ?	Can we contact a doctor?
Quelle est votre mutualité ? La mutualité chrétienne, la mutualité socialiste, Partena, ... ?	Which is your health insurance fund? The Christelijke Mutualiteit, Socialistische Mutualiteit, Partena, ...?
Comment est-ce que votre enfant vient à l'école ? En tram, en métro ou à pied ?	How does your child come to school? By tram, by metro or on foot?
Vous pouvez remplir ce formulaire avec votre carte d'identité.	You can fill in this form with your identity card.
Nous avons besoin de l'attestation/du certificat de votre enfant.	We need your child's certificate.
Maman/papa/mamy/papy	Mum/dad/grandma/grandpa
Voici des informations sur les bourses d'études.	Here's some information about study grants.
Les élèves doivent respecter les règles de l'école.	Students must respect the school rules.
Nous respectons toutes les religions.	We respect all religions.
Nous ne rendons pas les données publiques.	We don't disclose the information.
Vous ne devez remplir que la première page.	You only have to fill in the first page.
Ce n'est pas important.	It's not important.

Infomoment

► Infomoment

Organiseer je een infomoment voor ouders over de school- en klaswerking?

Of geef je informatie over een belangrijke stap, zoals de overgang van het lager naar het secundair onderwijs? Denk dan ook even aan de anderstalige ouders en maak je infomoment wat toegankelijker. Hier zijn enkele tips!

Geef een warm welkom

- **Stel de ouders op hun gemak en sla een informele babbel aan de ingang.**

Een warm onthaal en een ontspannen sfeer verminderen de spreekangst van ouders die weinig of geen Nederlands kennen. Bovendien krijg je meteen een idee van het niveau van hun Nederlands en kan je zo je taalgebruik aanpassen.

- **Een goede bewegwijzering helpt enorm.**

Je neemt zo al de eerste stress weg. Hang pijlen op of laat iemand de ouders de weg tonen naar het juiste lokaal.

16.00 - 16.05u.: presentatie directie
16.05 - 16.10u.: presentatie klassen
16.10 - 17.00u.: informatie in de klas
17.00 - 18.00u.: receptie op de speelplaats

Toon de ouders de structuur van het infomoment. Zo kunnen ze gemakkelijker volgen.

Speech duidelijk en met mate

Bij een eerste infomoment hoort heel vaak een speech van de directie of enkele leerkrachten. Een lange en moeilijke speech is niet ideaal als je voor een groep spreekt die weinig Nederlands kent. Wil je de ouders belangrijke informatie geven? Lees dan even deze tips:

► **Hou de speech kort en bespreek hier geen cruciale informatie.**

Die geef je beter in kleine groepen en op een interactieve manier. Deel de ouders op in groepen, bijvoorbeeld per klas.

► **Zorg voor een goede structuur.**

Leg je structuur uit en verwijst er telkens naar als je met een nieuw thema start.

Laat tussendoor genoeg pauzes zodat de ouders de informatie kunnen verwerken. Ze kunnen dan ook extra uitleg of verduidelijking vragen.

De manier waarop je spreekt is belangrijk:

► **Vertel enkel de essentie.**

Maak korte en eenvoudige zinnen.

► **Gebruik woorden die in andere talen op elkaar lijken.**

Dat zijn transparante woorden.

- houding → attitude (Frans/Engels: attitude)

► **Vermijd tussentaal en dialect.**

Ook figuurlijke taal zoals uitdrukkingen en woordspelingen zijn moeilijk voor anderstalige ouders.

☹️ **Moeilijk:** 'Wat wij de kids eigen willen maken, is een goede, onderlinge samenwerking.'

😊 **Makkelijker:** 'De kinderen leren goed samenwerken. Dat vinden wij belangrijk.'

► **Spreek niet te snel ...**

... maar ook niet onnatuurlijk traag.

► **Articuleer goed en let op je intonatie.**

Beklemtoon bijvoorbeeld belangrijke woorden, en verhoog je toon op het einde van een vraag.

► **Maak gebaren en wees je bewust van je mimiek.**

Knik bijvoorbeeld bevestigend als je begrijpt wat de ouder zegt. Of vermijd een fronsende blik als hij of zij moeite heeft om de juiste woorden te vinden. Dat schrikt af en vergroot de spreekangst.

► **Leg vaktaal uit.**

Bijvoorbeeld:

CLB = Centrum voor leerlingenbegeleiding. Het CLB helpt, informeert en begeleidt leerlingen. Het CLB werkt rond vier thema's: leerproblemen, een gezonde levensstijl, studiekeuze en psychische en sociale problemen. Leerlingen, ouders of de school kunnen het CLB om hulp vragen.

Maak het visueel

Tijdens infomomenten worden er vaak woorden gebruikt die specifiek zijn voor een schoolcontext. Denk aan 'turnzak', 'schrijfgerief' of 'kaftpapier'. Toon het materiaal waarover je spreekt. Geef je uitleg over het gebruik van de schoolagenda? Neem hem er dan bij en wijs aan waarover je spreekt. Zo kunnen anderstalige ouders je gemakkelijker begrijpen.

► **Maak de structuur van het infomoment duidelijk.**

Via een overzichtsblaadje, het schoolbord of een PowerPoint-presentatie.

► **Geef de ouders een lijst mee van het materiaal dat ze moeten aankopen.**

Lijm, woordenboek, schaar, mapjes ... Foto's van het materiaal maken alles extra duidelijk.

► **Blijf niet in de klas als je over de lunch spreekt.**

Neem de ouders mee naar de refter. Zo begrijpen ze beter waarover je het hebt.

► **Herhaal de belangrijkste info in een document.**

► **Zet illustraties, foto's, pictogrammen en symbolen naast de tekst.**

Plaats in het lesrooster op het moment van de zwemles een pictogram dat aangeeft dat jullie gaan zwemmen.

Je vindt een uitgebreid gamma aan pictogrammen op de website www.sclera.be.

Creëer ruimte

► **Geef de ouders de ruimte om Nederlands te spreken.**

Vertel hun dat de school een ideale plaats is om Nederlands te oefenen, en dat het schoolteam hen daarbij wil helpen. Zeg dat fouten maken niet erg is en verbeter op een impliciete manier. Bijvoorbeeld door de zin correct te herhalen.

Ouder: 'Ik later zijn met trein komen.'

Jij: 'Je bent later omdat je met de trein komt? Het is oké, ga maar bij de andere ouders zitten.'

► **Check altijd of de ouders de belangrijkste info begrijpen.**

Stel daarom enkele gerichte vragen.

Zorg voor een afsluiter

► **Maak op het einde van het infomoment genoeg tijd voor vragen.**

Een vraag stellen in een taal die je niet zo goed kent, is niet evident. Plan eventueel achteraf een informeel momentje en toon dat je beschikbaar en aanspreekbaar bent. Zo kunnen ouders vragen stellen die ze in een grote groep niet durfden te stellen.

TIP

Geef de belangrijkste telefoonnummers en e-mailadressen mee op een kaartje. Zo verlaag je voor ouders de drempel om de school te contacteren.

En verder ...

- ▶ **Nodig verschillende (partner)organisaties uit en zorg voor een kleine infomarkt.**

Denk aan vrijetijdsorganisaties, naschoolse opvang, het CLB, sportclubs ... Laat ouders kennismaken met plaatsen in Brussel waar Nederlands wordt gesproken.

- ▶ **Vergeet ook het Huis van het Nederlands Brussel niet uit te nodigen!**

Het Huis organiseert infostands en -sessies over leer- en oefenkansen Nederlands in Brussel.

Zeg het anders

	
Als iedereen aanwezig is, kunnen we aan de slag gaan.	Is iedereen hier? Dan kunnen we starten.
We zullen vandaag vijf onderwerpen aanhalen.	We zullen vandaag over vijf thema's spreken.
Ik wil mij vandaag tot de kern beperken.	Ik wil je vandaag de essentie vertellen.
Er zullen ongetwijfeld vragen zijn.	Er zullen zeker vragen zijn.
We staan voor jullie klaar.	Heb je hulp nodig? Contacteer ons dan.
Afwezigheden moeten te allen tijde voor 8 uur gecommuniceerd worden.	Komt je kind niet naar school? Contacteer de school altijd voor 8 uur.
De eerstejaars verzamelen na de speeltijd in rijen voor het klaslokaal.	Na de speeltijd gaan de kinderen van het eerste leerjaar in de rij voor het klaslokaal staan.
Kinderen die moeite hebben met studeren kunnen gebruik maken van huiswerkbegeleiding.	Wij helpen kinderen die studeren moeilijk vinden.
We verwachten dat iedere ouder kennis heeft genomen van het schoolreglement.	Ouders moeten het schoolreglement kennen.
Dit is het schrijfgereef waarover de leerling moet beschikken.	Dit is het schrijfmateriaal dat je kind moet hebben.
Het is van uiterst belang de schoolagenda dagelijks in de boekentas mee te nemen.	De schoolagenda moet elke dag in de boekentas zitten.
Informatie betreffende turngerief bekom je bij juf Nina.	Informatie over sportmateriaal krijg je van juf Nina.
Je kan eveneens bij de zorgcoördinator terecht.	Je kan ook met de zorgcoördinator praten.
Chocolade is uit den boze op school.	Kinderen mogen geen chocolade meebrengen naar school.
Maandelijks trekken we voor een thematische wandeling naar het park.	We gaan elke maand naar het park voor een wandeling. Er is altijd een ander thema.
Op deze school dragen we respect hoog in het vaandel.	Op deze school vinden we respect voor elkaar belangrijk.
In de eetzaal is er een tentoonstelling van de kunstwerken van de leerlingen.	In de eetzaal is er een expositie van de kunstwerken van de leerlingen.
Indien je wenst deel te nemen aan de ouderraad, gelieve dan contact op te nemen met de directie.	Wil je graag deelnemen aan de ouderraad? Contacteer dan de directie.

Frans	Engels
Est-ce que tout le monde est là ? Alors, nous pouvons commencer.	Is everyone here? Let's get going.
Nous allons parler de cinq thèmes aujourd'hui.	We're going to talk about five subjects today.
Je veux vous communiquer l'essentiel aujourd'hui.	I want to tell you the most important things today.
Il y aura sûrement des questions.	You'll certainly have some questions.
Vous avez besoin d'aide ? Alors, contactez-nous.	Do you need any help? If so, contact us.
Si votre enfant est absent, contactez toujours l'école avant 8 heures.	If your child is absent, always contact the school by 8.00 a.m.
Après la récréation, les élèves de première année se placent en rang devant le local.	After playtime, first-year students stand in line in front of the classroom.
Nous aidons les enfants qui ont du mal à étudier.	We help children who have trouble studying.
Les parents doivent connaître le règlement de l'école.	Parents must know the school rules.
Voici le matériel d'écriture que votre enfant doit emporter.	This is the writing material your child should have.
Le journal de classe doit se trouver tous les jours dans le cartable.	The school diary should be in the school bag every day.
Madame Nina vous donnera des informations sur le matériel de sport.	Miss Nina will give you information about the sports equipment.
Vous pouvez aussi discuter avec l'éducateur.	You can also talk to the care coordinator.
Les enfants ne peuvent pas apporter de chocolat à l'école.	Children cannot bring chocolate to school.
Nous allons tous les mois au parc faire une promenade. Le thème est à chaque fois différent.	We go for a walk in the park every month. There's always a different subject.
Dans cette école, nous trouvons important de se respecter les uns les autres.	At this school it's important that we respect each other.
Une exposition des œuvres des élèves est organisée dans le réfectoire.	The students' artwork is on display in the canteen.
Est-ce que vous voulez participer au conseil des parents d'élèves ? Alors, contactez la direction.	Do you want to be part of the parent council? If so, contact the director.

Notities

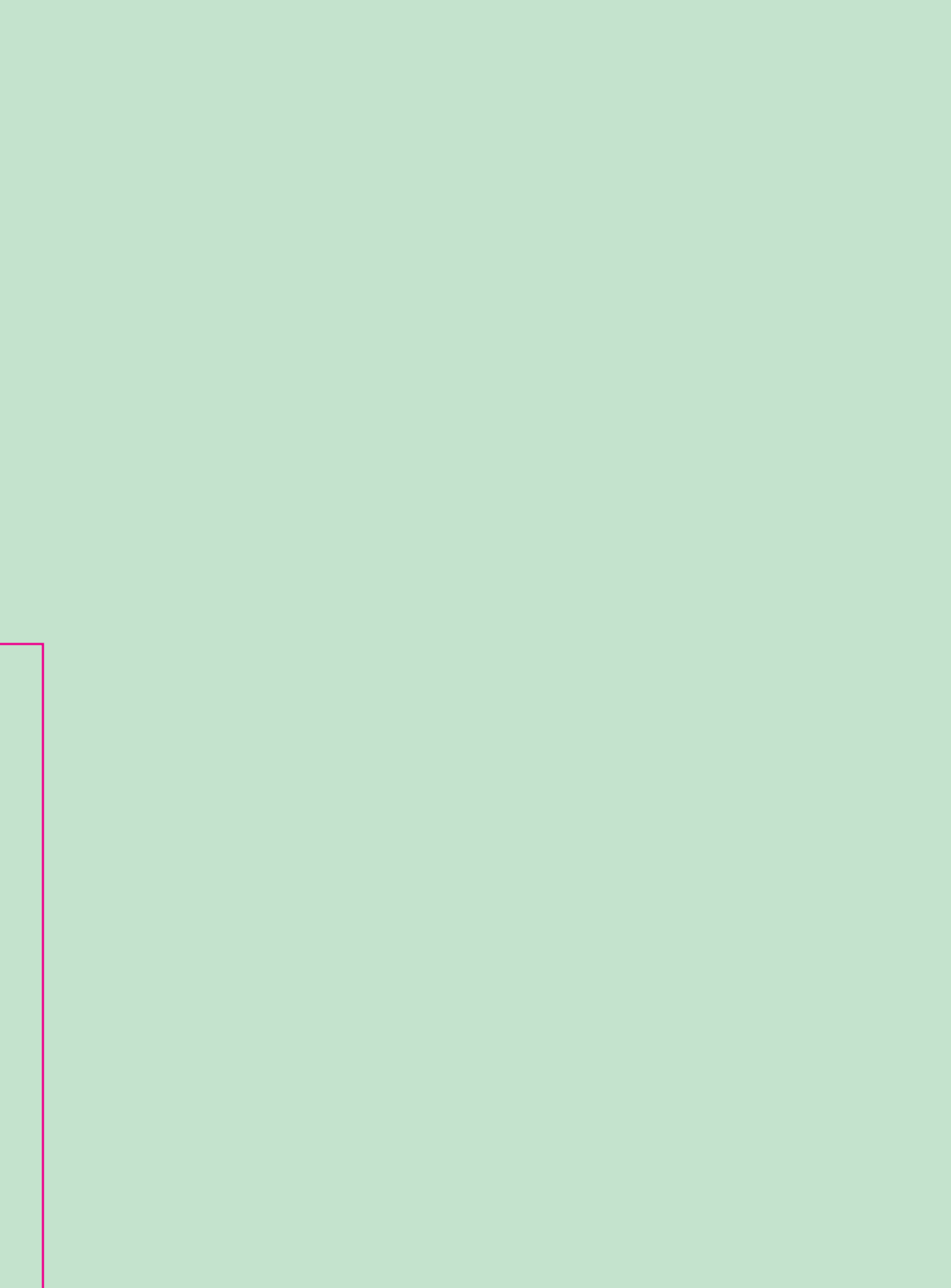

Schoolpoortgesprek

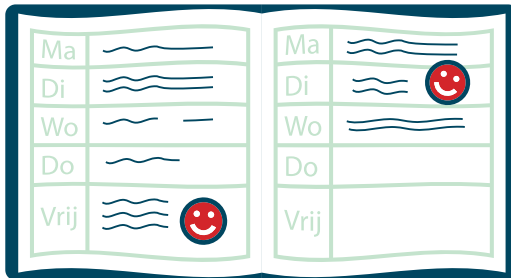

Schoolpoortgesprek

De schoolpoort is dé ideale plaats voor individuele en informele babbels met ouders.

De drempel om Nederlands te spreken is er voor anderstalige ouders laag omdat ze vragen kunnen stellen aan de leerkracht van hun kind. Maak van de schoolpoort een plaats waar anderstaligen Nederlands kunnen oefenen. Benut dat dagelijkse moment voor en na school om naar de ouders te luisteren en hen te informeren.

Toon ouders de informatie en het emoticon in de schoolagenda terwijl je erover vertelt.

Herhaal aan de schoolpoort

Op school krijgen ouders vaak informatie via brieven of andere geschreven kanalen. Niet evident voor ouders die weinig Nederlands kennen. Het helpt om de geschreven boodschap mondeling te herhalen aan de schoolpoort. Zo kan je ook nagaan of de ouders ze begrijpen. Neem het geschreven bericht erbij als je meer uitleg geeft. Zo maak je de link tussen wat je zegt en wat er in de brief staat.

- ▶ **Breng collega's van de voor- en naschoolse opvang op de hoogte van de brieven die je meegeeft aan de kinderen.**

Zij hebben regelmatig contact met de ouders en kunnen meer uitleg geven. Voorzie een heen-en-weermap voor de begeleiders van de opvang. Steek elk nieuw briefje in de map zodat ze weten welke informatie de ouders ontvangen.

Zoek de ouder zelf op

- ▶ **Zet als leerkracht zelf de eerste stap en spreek de ouders aan.**

Sommigen durven het initiatief niet te nemen om in een andere taal een gesprek te starten. Toon de ouders dat ze welkom zijn en dat je blij bent hen te zien. Let daarbij op je houding: een open houding zorgt ervoor dat anderstaligen sneller durven te spreken.

- ▶ **Knoop eerst een luchtig gesprekje aan ...**

... over iets simpels, zoals het weer of de weekendactiviteiten. Daarmee stel je de ouder meteen op zijn of haar gemak.
'Hallo Sarah, hoe was je weekend? Alles goed met je zoon?'

- ▶ **Luister en probeer het taalniveau Nederlands van de ouder in te schatten.**

Je kan dan je eigen communicatie aanpassen. Heb je iets te bespreken? Kom dan na je luchtige gesprekje tot de essentie van je boodschap. Neem daarvoor genoeg tijd en ga stap voor stap te werk.

Spreek helder

▶ Pas je tempo aan, maar blijf natuurlijk.

Articuleer goed en benadruk je boodschap via intonatie. Beklemtoon bijvoorbeeld belangrijke woorden, en verhoog je toon op het einde van een vraag.

▶ Helder spreken is niet hetzelfde als kinderlijk spreken.

Extreem traag spreken, woorden weglaten of werkwoorden niet vervoegeen, zorgt er niet voor dat de ouder je beter begrijpt.

☹️ **Moeilijk:** 'Jij straks komen voor oudercontact?'

😊 **Makkelijker:** 'Straks is het oudercontact. Kom je?'

▶ Vermijd complexe zinnen.

Hou het kort en eenvoudig.

☹️ **Moeilijk:** 'Om 9 uur voorzien we een infomomentje in verband met de schoolreis waarvoor iedereen welkom is.'

😊 **Makkelijker:** 'Om 9 uur geven we informatie over de schoolreis. Iedereen is welkom.'

▶ Vermijd tussentaal en dialect.

Ook figuurlijke taal zoals uitdrukkingen, spreekwoorden en woordspelingen maakt het voor anderstalige ouders extra moeilijk.

☹️ **Moeilijk:** 'Je zoon was vol lof over de nieuwe sportzaal.'

😊 **Makkelijker:** 'Je zoon was enthousiast over de nieuwe sportzaal.'

► **Kies voor transparante woorden.**

Dat zijn woorden die in meerdere talen op elkaar lijken.

- inenting → vaccinatie (Frans/Engels: vaccination)
- inlichten → informeren (Frans: informer; Engels: to inform)

TIP

Herhaal! Voor iemand die moeite heeft met het Nederlands, is herhaling nooit vervelend.

Visualiseer je boodschap

► **Maak zoveel mogelijk gebruik van beeldmateriaal om je boodschap te verduidelijken.**

Tonen wat je zegt, helpt de ouders om je boodschap te begrijpen. Ook gebaren, een aangepaste mimiek en intonatie maken je boodschap duidelijker.

Bijvoorbeeld:

Wil je zeggen dat het kind zijn of haar boterhammen niet opgegeten heeft? Wijs dan naar het pictogram of emoticon in de schoolagenda.

TIP

Heb je belangrijke informatie voor de ouders? Schrijf het in enkele duidelijke woorden op een briefje en geef het mee.

Check het begrip

Wil je nagaan of de ouder je begrijpt?

► **Stel dan enkele gerichte vragen ...**

... en beperk je niet tot de vraag 'Begrijp je?'

► **Laat je ook niet misleiden door enthousiast geknik.**

Mensen schamen zich soms om toe te geven dat ze iets niet goed verstaan.

Wil je weten of jij de ouder goed begrijpt?

► **Herhaal dan even kort wat hij of zij probeert te zeggen ...**

... en stel vragen ter bevestiging.

Schep kansen om Nederlands te oefenen

Een taal spreken die je niet zo goed kent, doe je makkelijker als je je gesprekspartner vertrouwt.

► **Maak van je school een plaats waar ouders Nederlands oefenen.**

Dat doe je door een vertrouwensrelatie op te bouwen met de ouders. Spreek hen niet enkel aan als het fout loopt met hun kind, maar maak ook eens een luchtig praatje of vertel positieve nieuwtjes.

► **Geef de ouders ruimte om iets te vertellen.**

Wees geduldig en verbeter foutjes met mate en op een indirecte manier, bijvoorbeeld door de juiste zin te herhalen.

Ouder: 'Morgen Lucas stuk fruit meenemen.'

Jij: 'Ja, morgen neemt Lucas een stuk fruit mee. Het is fruitdag.'

Zeg het anders

	
Heb je het weekend overleefd?	Hoe was je weekend?
Je zoon was er niet bij vandaag.	Je zoon kon zich vandaag moeilijk concentreren.
Je dochter was helemaal weg van onze klasactiviteit in de dieren tuin en heeft zich echt uitgeleefd.	We zijn naar de dieren tuin geweest. Je dochter was heel enthousiast. Ze heeft zich goed geamuseerd.
Probeer tijdig op school te zijn.	Kom om 8 uur.
Je zoon had zijn middagmaal niet bij zich.	Je zoon was zijn lunch vergeten.
Tijdens de speeltijd zit je dochter de hele tijd met haar neus in de boeken.	Je dochter leest tijdens de speeltijd altijd boeken.
Morgen moeten alle kindjes piekfijn gekleed zijn want dan komt de schoolfotograaf.	Morgen is er een fotograaf op school. Hij zal foto's maken van de kinderen.
Vergeet niet dat je dochter morgen een lunchpakket moet meenemen voor de sportdag!	Morgen is het sportdag. Je dochter moet haar lunch meenemen.
Je zoon heeft streken uitgehaald vandaag. Hij heeft zelfs in Fatima's arm gebeten.	Je zoon heeft vandaag niet goed geluisterd. Hij heeft ook in de arm van Fatima gebeten.
Ik vroeg me af of er iets scheelt met je dochter?	Hoe gaat het met je dochter?
Je zoon heeft het vandaag de hele dag door over zijn opa gehad.	Je zoon heeft de hele dag over zijn opa verteld.
Op het infomoment van volgende week lichten we alle nieuwigheden toe.	Volgende week hebben we een infomoment. We vertellen dan de nieuwe informatie.
Met het speelgoed dat je zoon meebrengt van thuis, steekt hij de ogen van de andere kinderen uit.	Als je zoon speelgoed meeneemt naar school worden de andere kinderen jaloers.
Komen jullie elke dag te voet? Een luchtje scheppen kan deugd doen hé.	Komen jullie elke dag te voet? Een beetje frisse lucht geeft energie hé.
Heb je kunnen denken aan het inschrijvingsstrookje voor de bosklassen?	Volgende week zijn het bosklassen. Kan je het papier invullen?
Is alles duidelijk?	Heb je nog vragen?
Mocht je nog vragen hebben over de klasuitstap morgen, ga je gang!	Heb je nog vragen over de klasuitstap van morgen?
Dat is al de zoveelste keer dat je zoon te laat is. Ik sta erop dat hij morgen wel op tijd hier is.	Je zoon is weer te laat. Hij moet morgen op tijd komen.
Ben je er al uit wie er straks zal zijn om je dochter op te halen?	Wie komt je dochter straks ophalen: jij of de papa?

Frans	Engels
Comment s'est passé votre week-end ?	How was your weekend?
Votre fils avait du mal à se concentrer aujourd'hui.	Your son found it hard to concentrate today.
Nous sommes allés au zoo. Votre fille était très enthousiaste. Elle s'est bien amusée.	We went to the zoo today. Your daughter loved it. She had lots of fun.
Venez à 8 heures.	Come at 8.00 a.m.
Votre fils avait oublié son déjeuner.	Your son forgot his lunch.
Votre fille lit toujours des livres pendant la récréation.	Your daughter always reads books during playtime.
Il y aura un photographe à l'école demain. Il prendra des photos des enfants.	The school photographer is coming tomorrow. He'll take some photographs of the children.
C'est la journée sportive demain. Votre fille doit apporter son pique-nique.	Tomorrow is sports day. Your daughter must bring her lunch with her.
Votre fils n'a pas bien écouté aujourd'hui. Il a aussi mordu le bras de Fatima.	Your son wasn't paying attention today. He also bit Fatima's arm.
Comment va votre fille ?	How is your daughter doing?
Votre fils a parlé de son grand-père toute la journée.	Your son talked about his grandpa all day.
Il y aura un moment d'information la semaine prochaine. Nous y donnerons les nouvelles informations.	Next week, we have an information session. That is when we'll give you the new information.
Quand votre fils apporte des jouets à l'école, les autres enfants sont jaloux.	If your son brings toys to school, the other children will be jealous.
Vous venez tous les jours à pied ? Un peu d'air frais donne de l'énergie, n'est-ce pas ?	Do you walk every day? A bit of fresh air can be revitalising.
Les classes vertes auront lieu la semaine prochaine. Est-ce que vous pouvez remplir le papier ?	Next week, we have nature classes. Can you fill in the paper?
Est-ce que vous avez d'autres questions ?	Do you have any more questions?
Est-ce que vous avez d'autres questions par rapport à l'excursion de demain ?	Do you have any more questions about tomorrow's excursion?
Votre fils est de nouveau en retard. Il doit venir à l'heure demain.	Your son is late again. He should come on time tomorrow.
Qui viendra chercher votre fille tout à l'heure : vous ou le papa ?	Who's coming to fetch your daughter later; you or her dad?

Notities

Algemene communicatie met ouders

► Algemene communicatie met ouders

Tijdens het schooljaar contacteer je de ouders voor verschillende zaken.

Je vraagt of ze laarzen kunnen meegeven als je naar het bos gaat, nodigt hen uit voor het babbelfcafé, stuurt schoolfacturen op ... Die communicatie verloopt via verschillende kanalen en op verschillende manieren. Je schrijft brieven, plaatst informatie op de schoolwebsite of schrijft iets in de agenda van de kinderen. Dat kan schriftelijk, mondeling of allebei. Het belangrijkste is dat de ouders de boodschap begrijpen. Daarom geven we graag enkele tips.

Beperk je niet tot geschreven communicatie

Communicatie met ouders gaat vooral via brieven. Maar die zijn vaak erg moeilijk te begrijpen voor anderstalige ouders.

Het is dan ook goed om de geschreven boodschap mondeling te herhalen aan de schoolpoort of op andere contactmomenten.

*Hang iets aan de boekentas!
Zo weten de ouders dat er een
belangrijk bericht in zit.*

- ▶ **Zorg ervoor dat de mensen van de voor- en naschoolse opvang weten wat er op school gebeurt en wat er op de briefjes staat.**

Zij kunnen de boodschap nog eens mondeling meegeven. Werk bijvoorbeeld met een heen-en-weermap tussen de leraren en de mensen van de voor- en naschoolse opvang. Steek in die map telkens de brieven die je meegeeft aan de ouders. De collega's van de opvang kunnen checken of de ouders de inhoud van de brief begrepen hebben en eventueel extra uitleg geven.

- ▶ **Bespreek de inhoud van de brief al eens met de kinderen in de klas.**

Hang iets aan de boekentas of zet een stempel op de hand van de kinderen zodat de ouders weten dat er een belangrijk bericht in de boekentas zit. De kinderen kunnen thuis navertellen wat de leraar in de klas heeft uitgelegd en zo de ouders helpen om de brief te begrijpen.

Een boodschap mondeling overbrengen: waarop moet je letten?

Start met een luchtig gesprekje voor je de boodschap overbrengt. Zo kan je het taalniveau Nederlands van de ouder inschatten en je eigen communicatie eraan aanpassen. Kom na het gesprekje meteen tot de essentie: wat wil je zeggen of vragen?

Lager taalniveau:

Jij: 'Het was gisteren koud hé?'

Ouder: 'Ja ... wij chauffage ... gisteren.'

Jij: 'Morgen gaan we naar het bos. Doe je kind een warme jas aan.'

Hoger taalniveau:

Jij: 'Het was gisteren koud hé?'

Ouder: 'Ja, wij hebben gisteren chauffage aan gedaan.'

Jij: 'Morgen gaan we naar het bos. Dus ik raad je aan om je kind warm te kleden.'

TIP

Wees je ook bewust van je mimiek. Knik bijvoorbeeld bevestigend als je begrijpt wat de ouder zegt. Of vermijd een fronsende blik als hij of zij moeite heeft om de juiste woorden te vinden. Dat schrikt af en vergroot de spreekangst.

► Spreek niet te snel maar spreek ook niet overdreven traag.

Hou een natuurlijk tempo aan. Je boodschap wordt duidelijker als je goed articuleert en op je intonatie let. Beklemtoon bijvoorbeeld belangrijke woorden, en verhoog je toon op het einde van een vraag.

► Hou het kort en simpel.

Vermijd lange, complexe zinnen met ondergeschikte bijzinnen.

☹ **Moeilijk:** 'Aangezien het volgende week Pasen is, plannen wij met de kinderen een knutselnamiddag waarvoor elk kind zijn eigen kopje moet meenemen om te decoreren in het paasthema.'

😊 **Makkelijker:** 'Volgende week is het Pasen. De kinderen decoreren op maandag hun eigen kopje. Geef je kind dan een kopje mee uit je eigen keuken.'

► Let op je woordkeuze en kies voor eenvoudige taal.

Vermijd figuurlijke taal zoals uitdrukkingen en woordspelingen. Die zorgen enkel voor verwarring.

☹ **Moeilijk:** 'Voel jij je geroepen om een handje toe te steken tijdens ons schoolfeest?'

😊 **Makkelijker:** 'Wil je helpen op het schoolfeest?'

► **De ouders begrijpen je sneller als je transparante woorden gebruikt.**

Dat zijn woorden die in meerdere talen op elkaar lijken.

- duimspijker → punaise (Frans: punaise)
- mening → opinie (Frans/Engels: opinion)

► **Vaktaal leg je het best uit.**

Een begrip als 'inspraakmoment' zit misschien in jouw dagelijkse woordenschat, maar niet noodzakelijk in die van een anderstalige ouder. Hou ook rekening met de voorkennis van de ouders. Niet iedereen weet wie Sinterklaas of de paashaas is.

► **Helder spreken is niet hetzelfde als kinderlijk spreken.**

Woorden weglaten of werkwoorden niet vervoegen, maakt het voor anderstaligen niet makkelijker om je te begrijpen.

☹️ **Moeilijk:** 'Jij komen mee zwembad morgen?'

😊 **Makkelijker:** 'Kom jij mee naar het zwembad morgen?'

► **Herhaal. Herhaal. Herhaal.**

Voor iemand die weinig Nederlands kent, is herhaling niet vervelend.

Laat taal geen drempel zijn

- ▶ **Maak duidelijk dat een lager taalniveau Nederlands geen obstakel is om mee te werken aan een schoolactiviteit of een inspraakmoment.**

Anderstalige ouders willen misschien wel helpen met de schooluitstap of het eetfestijn, maar zijn bang dat hun Nederlands niet goed genoeg is. Daarom reageren ze vaak niet op briefjes.

Maak wat je zegt visueel

- ▶ **Zorg voor een combinatie van geschreven en mondelinge communicatie zodat de ouders je beter begrijpen.**

Stuurde je bijvoorbeeld een uitnodiging voor een oudercafé? Neem die brief erbij als je de ouder erover aanspreekt en wijs belangrijke informatie aan.

Heeft een papa zich kandidaat gesteld om soep te maken voor de kinderen en wil jij hem daarover aanspreken? Neem hem mee naar de eetzaal en wijs aan waarover je praat. Ondersteun dan je woorden altijd met mimiek en handgebaren.

Check of jullie elkaar begrijpen

- ▶ **Stel de ouders gerichte vragen als je belangrijke informatie geeft.**

Zo check je of ze de boodschap begrepen hebben.

- ▶ **Beperk je niet tot de vraag 'Begrijp je?'**

en laat je ook niet misleiden door enthousiast geknik. Vaak doen mensen alsof ze je begrijpen, maar is dat niet zo.

- ▶ **Geef de ouders ruimte om zelf vragen te stellen.**

- ▶ **Laat weten dat fouten maken niet erg is.**

Verbeteren is zeker oké, maar doe dat met mate en op een impliciete manier. Bijvoorbeeld door de zin correct te herhalen.

Ouder: 'Morgen ik helpen soep maken. 9 uur.'

Jij: 'Ja, jij helpt morgen om soep te maken. Om 9 uur.'

- ▶ **Las voldoende stilte in zodat de ouder ook zelf iets kan vertellen.**

Je kan dan kort even herhalen wat hij of zij probeert te zeggen en vragen stellen om na te gaan of je zijn of haar boodschap goed begrepen hebt.

En verder ...

- ▶ **Organiseer oefenkansen voor ouders op school.**

Het Huis van het Nederlands Brussel helpt je op weg met de organisatie en begeleiding van conversatietafels, taalstimulerende activiteiten en lessen Nederlands voor ouders.

Hoe schrijf ik een brief in duidelijk Nederlands?

Ga eerst na wat je wilt bereiken met je tekst.

Wil je de ouder informeren, uitnodigen, verwittigen of om hulp vragen? Gebruik een bepaalde kleur van briefpapier per communicatiedoel of kies pictogrammen per communicatiedoel. Vermeld ook altijd expliciet je communicatiedoel in de brief.

Enkele schrijftips:

► **Maak korte zinnen en formuleer één gedachte per zin.**

- ☹ **Moeilijk:** 'Tijdens de ouderavond spreken we over huiswerk en tussendoortjes en er zal ook een pedagogisch begeleider aanwezig zijn om een infosessie over huiswerk te geven.'
- ☺ **Makkelijker:** 'We organiseren een ouderavond. Op die avond discussiëren we over verschillende thema's. Deze keer spreken we over huiswerk en tussendoortjes. Tussendoortjes zijn koekjes of fruit die de kinderen tijdens de pauze eten.'

► **Vermijd zakelijke, formele taal.**

- ☹ **Moeilijk:** 'Indien u aanwezig kan zijn, gelieve te bevestigen per onderstaand strookje.'
- ☺ **Makkelijker:** 'Kan u komen? Vul dan het strookje hieronder in.'

► **Vermijd uitdrukkingen en woordspelingen.**

- ☹ **Moeilijk:** 'Heb jij groene vingers? Kom mee tuinieren met de kinderen.'
- ☺ **Makkelijker:** 'Werk jij graag in de tuin? Kom de kinderen helpen.'

► **Wees je bewust van schoolvaktaal in brieven en probeer ze in eenvoudige woorden uit te leggen.**

- ☹ **Moeilijk:** 'Wij doen aan binnenklasdifferentiatie.'
- ☺ **Makkelijker:** 'In de klas doen we aan differentiatie: De kinderen leren elk op hun eigen manier en tempo.'

- ▶ **Gebruik eenvoudige en transparante woorden. Dat zijn woorden die in meerdere talen op elkaar lijken.**

schoolrekening → schoolfactuur (Frans: facture)

- ▶ **Schrijf zoals je spreekt maar vermijd tussentaal en dialect.**

- ▶ **Vermijd afkortingen of letterwoorden zoals m.a.w., d.w.z., KDV ...**

- ▶ **Gebruik instructietaal.**

☹ **Moeilijk:** 'Gelieve een zaklamp mee te brengen.'

☺ **Makkelijker:** 'Breng een zaklamp mee. Bedankt!'

- ▶ **Maak actieve zinnen.**

☹ **Moeilijk:** 'Aan de ouders wordt hun opinie gevraagd rond huiswerk.'

☺ **Makkelijker:** 'We vragen jullie opinie over huiswerk.'

Zorg voor een duidelijke structuur.

- Geef je tekst een titel die de interesse wekt en die duidelijk maakt waarover de tekst gaat.
- Zet de belangrijkste boodschap in het begin van je tekst.
- Werk met ondertitels en korte alinea's: zo moet de ouder geen te grote stukken in één keer lezen en las je denkpauzes in (best om de 10 à 15 regels een witregeel).
- Gebruik voor nieuwe informatie een nieuwe alinea.
- Beperk je tot de essentie.
- Gebruik opsommingen in puntjes waar het kan.
- Vet is beter dan cursief of onderlijnen.
- Gebruik één, goed leesbaar lettertype. Arial, Verdana en Tahoma zijn het makkelijkst leesbaar.
- Schrijf geen complete zin in hoofdletters; voor grote titels kan het wel.
- Verduidelijk je boodschap met afbeeldingen, pictogrammen en foto's.
- Gebruik schema's in plaats van doorlopende tekst. Schema's maken verbanden, tegenstellingen of vergelijkingen duidelijker.
- Herhaal op het einde van je brief de hoofdboodschap op een korte en bondige manier, met kernwoorden en/of pictogrammen.

Zeg het anders

Ben jij een handige harry en wil jij je talent inzetten op ons schoolfeest?	Kan jij goed werken met je handen? Kom jij ons helpen op ons schoolfeest?
De leerlingen gaan vrijdag naar de bib en daarom zoeken we vrijwilligers om onze ukjes naar de bib te vergezellen.	De leerlingen gaan vrijdag naar de bibliotheek. Kan jij ons bij deze activiteit helpen?
Neem je deel aan de klasuitstap?	Kom je naar de klasuitstap?
We zijn op zoek naar ouders met een wagen die de kinderen naar de dierentuin willen brengen.	Heb jij een auto? Wil jij de kinderen naar de dierentuin brengen?
De kinderen nemen het openbaar vervoer.	De kinderen nemen de trein en de bus.
In geval van hevige regen wordt de uitstap afgelast.	Regent het hard? Dan annuleren we de uitstap.
De leerlingen overnachten in de parochiezaal.	De leerlingen logeren in de parochiezaal.
De leerlingen dienen in het bezit te zijn van een paspoort.	De leerlingen moeten een paspoort hebben.
Ten gevolge van ziekte wordt de activiteit met meester Ali geannuleerd.	Meester Ali is ziek. Daarom annuleren we de activiteit.
De activiteit is geannuleerd vermits de bus stuk was.	De bus was kapot. Daarom annuleerden we de activiteit.
De ouderraad heeft als doel de werking van de school te optimaliseren.	De ouderraad wil de organisatie van de school optimaliseren.
Wil je deelnemen aan onze ouderraad?	Heb je interesse voor onze ouderraad?
Wij vragen je mening omtrent de punten van de leerlingen.	Wij vragen je opinie over de resultaten van de leerlingen.
Tijdens de ouderraad willen we je mening vragen aangaande klasuitstappen.	Tijdens de ouderraad vragen wij je opinie over klasuitstappen.
Wij zijn benieuwd naar jullie raad.	Wij willen jullie advies graag horen.
Alle voorstellen zijn welkom.	Alle suggesties zijn welkom.
Past die datum voor jou?	Kan je op die datum?
Zie je dat zitten?	Wil je dat doen?
Trek het je niet aan.	Het is niet erg/geen probleem.
Wij zijn steeds beschikbaar voor vragen.	Je kan ons altijd contacteren voor vragen.
Gelieve gevolg te geven aan deze brief.	Kan je reageren op deze brief, alsjeblieft.
Ter gelegenheid van het tienjarige bestaan van onze school, ben je van harte uitgenodigd voor een drankje in de eetzaal.	Onze school bestaat 10 jaar! Daarom nodigen we je uit voor een receptie in de eetzaal.
Tot op heden hebben we geen betaling van u ontvangen.	We hebben nog geen betaling van u gekregen.
Als u dat wenst, kunt u al een voorschot betalen.	U kan eventueel al een deel van de kosten betalen.

Frans

Engels

Vous êtes bricoleur ? Est-ce que vous pouvez nous aider pour la fête de l'école ?

Are you good with your hands? Can you help us during our school party?

Les élèves iront à la bibliothèque vendredi. Est-ce que vous pouvez nous aider pour cette activité ?

The students are going to the library on Friday. Can you help us with this activity?

Est-ce que vous venez à l'excursion ?

Are you coming to the excursion?

Est-ce que vous avez une voiture ? Vous voulez emmener les enfants au zoo ?

Do you have a car? Can you bring the children to the zoo?

Les enfants prennent le train et le bus.

The children are going by train and bus.

L'excursion est annulée s'il pleut beaucoup.

If it is raining hard, we'll cancel the excursion.

Les élèves logent dans la salle paroissiale.

The students are staying in the parish hall.

Les élèves doivent avoir un passeport.

The students need a passport.

Monsieur Ali est malade. Nous annulons donc l'activité.

Master Ali is sick. So we cancelled the activity.

Le bus était en panne. L'activité a donc été annulée.

The bus broke down. So we cancelled the activity.

Le conseil des parents d'élèves veut optimiser l'organisation de l'école.

The parent council wants to make the school more efficient.

Est-ce que vous êtes intéressé(e) par notre conseil des parents d'élèves ?

Are you interested in our parent council?

Nous demandons votre avis sur les résultats des élèves.

We are asking your opinion about the results of students.

Pendant le conseil des parents d'élèves, nous vous demandons votre avis sur les excursions.

During parent council meetings, we will ask your opinion about the excursions.

Nous voudrions connaître votre avis.

We'd like to hear your opinion.

Toutes les suggestions sont les bienvenues.

All suggestions are welcome.

Est-ce que vous êtes disponible à cette date ?

Are you available on that date?

Est-ce que vous voulez le faire ?

Would you do that?

Ce n'est pas grave/un problème.

It doesn't matter/that's no problem.

Vous pouvez toujours nous communiquer vos questions.

You can always contact us with questions.

Merci de réagir à cette lettre.

Could you please reply to our letter?

Notre école fête ses dix ans ! Nous vous invitons donc à une réception dans le réfectoire.

Our school is ten years old! That's why we're inviting you for a reception in the canteen.

Nous n'avons pas encore reçu votre paiement.

We still haven't received the payment from you.

Vous pouvez éventuellement déjà payer une partie des frais.

If necessary, you can already pay part of the costs.

Notities

Oudercontact

► Oudercontact

Op het oudercontact communiceer je heel wat: slechte punten, goed gedrag, schoolregels en nog meer. Dikwijls gaat het over zaken die niet zo makkelijk te begrijpen zijn voor mensen die weinig Nederlands kennen. Met deze tips is je oudercontact al duidelijker.

Hou je schriftelijke uitnodiging eenvoudig

- **Geef je brief een duidelijke titel die zegt waarover het gaat.**

Bijvoorbeeld: Uitnodiging oudercontact

- **Beperk je tekst tot het absolute minimum.**

Gebruik opsommingen, zet kernwoorden in het vet en gebruik één goed leesbaar lettertype. Arial, Tahoma en Verdana zijn het makkelijkst leesbaar. Zo is de structuur van de brief meteen duidelijk. Vul de geschreven tekst aan met pictogrammen voor het type activiteit, de datum, de plaats en de locatie.

Oudercontact

Informatie over
de school

Ouders

Vijf uur

Je vindt een uitgebreid gamma aan pictogrammen op de website www.sclera.be.

► **Maak korte zinnen.**

Of nog beter: gebruik instructietaal.

☹️ **Moeilijk:** 'Gelieve de schoolagenda van je kind mee te brengen.'

☺️ **Makkelijker:** 'Breng de schoolagenda mee.'

TIP

Voor veel anderstalige ouders is een geschreven tekst moeilijk te begrijpen. Herhaal daarom de informatie uit de brief mondeling aan de schoolpoort.

Zorg ervoor dat de mensen die voor- en naschoolse opvang doen op de hoogte zijn van wat er op school gebeurt en wat er in de brieven staat. Zij kunnen de boodschap die in de brief staat nog eens mondeling meegeven. Werk bijvoorbeeld met een heen-en-weermap tussen de leraren en de mensen van de voor- en naschoolse opvang. Steek in die map telkens de brieven die je meegeeft aan de ouders.

Laat ouders zich welkom voelen

Als ouders zich op hun gemak voelen, zullen ze sneller durven te spreken. Een goed onthaal is dus heel belangrijk. En dat begint bij een goede bewegwijzering. Zorg voor zichtbare pijlen of een grondplannetje van de school. Laat iemand de ouders verwelkomen.

► **Start het oudercontact zelf met een informele babbel met de ouders.**

'Dank je om naar hier te komen. Het is koud vandaag, hé?'

► **Toon dat de ouders welkom zijn en dat je blij bent hen te zien.**

- ▶ **Luister niet alleen naar wat de ouder zegt, maar kijk ook naar hoe hij of zij beweegt en zich gedraagt.**

Schat het taalniveau Nederlands van de ouders in en pas je eigen communicatie eraan aan.

- ▶ **Geef ouders de ruimte om Nederlands te spreken.**

Verbeter fouten indirect en met mate, door de zin correct te herhalen.

Ouder: 'Mijn dochter goed werken?'

Jij: 'Ja, je dochter heeft goed gewerkt.'

- ▶ **Zorg tijdens het oudercontact voor een goede setting.**

Een ruimte met slechte akoestiek is bijvoorbeeld niet ideaal. En een hoekopstelling is beter dan een opstelling tegenover elkaar.

Spreek helder

Voor ouders die al wat Nederlands begrijpen of spreken, is het oudercontact een kans om Nederlands te oefenen. Door in je mondelinge communicatie op een aantal dingen te letten, maak je het hen gemakkelijker om je te begrijpen:

- ▶ **Zorg voor structuur in wat je zegt en ga stap voor stap te werk.**

- ▶ **Pas je tempo aan, maar gebruik geen kleutertaal.**

- ▶ **Articuleer goed en benadruk je boodschap via intonatie.**

Beklemtoon bijvoorbeeld belangrijke woorden, en verhoog je toon op het einde van een vraag.

► **Wees je bewust van je mimiek.**

Knik bijvoorbeeld bevestigend als je begrijpt wat de ouder zegt. Of vermijd een fronsende blik als hij of zij moeite heeft om de juiste woorden te vinden. Dat schrikt af en vergroot de spreekangst.

► **Vermijd dialect en tussentaal.**

Tussentaal is de informele spreektaal, tussen standaardtaal en dialect. Zorg voor structuur in wat je zegt en ga stap voor stap te werk.

TIP

Maak op voorhand een lijst met eenvoudige vragen en opmerkingen die je met de ouder wilt delen.

Vermijd improvisatie en denk na over je woordenschat, zinsconstructies en tekststructuur: met welke woorden kan ik mijn boodschap zo simpel mogelijk overbrengen? Kan ik het korter zeggen? Vermijd ik moeilijke uitdrukkingen? Leg ik vakjargon uit? Wees niet bang om je boodschap te herhalen. Voor iemand die de taal niet helemaal machtig is, is herhaling niet vervelend.

Maak het visueel

Toon wat je zegt en zeg wat je toont. Het helpt anderstalige ouders als je visueel maakt wat je vertelt. Hoe kan je je boodschap visualiseren?

► Leg pen en papier of post-its op tafel ...

... zodat zowel jij als de ouder dingen kunnen tekenen of opschrijven om een boodschap te verduidelijken. Gebruik de post-its ook als geheugensteuntje voor de ouders. Schrijf er de dingen op waarvoor ze een actie moeten ondernemen.

Bijvoorbeeld:

'contacteer het CLB + telefoonnummer'

► Neem toetsen, examens en rapporten mee ...

... en verwijst ernaar als je erover spreekt. Gebruik eventueel een laptop waarop je dingen kan aanduiden.

► Gebruik emoticons ...

... bij de schoolresultaten van de leerling en om makkelijker te praten over het welzijn van de leerling.

☹ **Moeilijk:** 'Lucas is dit semester meer aanwezig in de les maar hij is nog altijd niet in orde met zijn huistaken.'

😊 **Makkelijker:** 'Lucas is aandachtig: 😊'

'Lucas maakt zijn huiswerk: 😊'

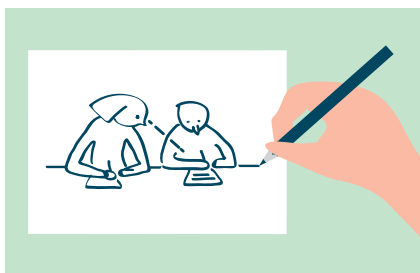
► **Voorzie pictogrammen en illustraties.**

Je kan ze bijvoorbeeld gebruiken om te verduidelijken over welk schoolvak je het hebt of om studeertips te geven. Zorg ook voor een visueel plan met mogelijke studierichtingen als je over overstapmomenten wilt spreken.

► **Probeer vaktaal te vermijden of visualiseer op een scherm of blad.**

Bijvoorbeeld:

'spieken' kan je uitleggen aan de hand van tekeningen.

TIP

Leg tijdens het oudercontact brochures van het Huis van het Nederlands Brussel op tafel om ouders te stimuleren om Nederlands te leren en oefenen. Of wil je liever dat het Huis ter plaatse ouders komt informeren via een infostand? Contacteer het Huis en reserveer je infostand!

Check of jullie elkaar begrijpen

Twijfel je of de ouder je goed begrijpt? En andersom, of jij de ouder goed begrijpt?

► **Herhaal kort even wat de ouder probeert te zeggen en vraag om bevestiging.**

Stel enkele gerichte vragen. Vermijd een vraag als 'Begrijp je?' en laat je ook niet misleiden door enthousiast geknik. Sommige mensen schamen zich om toe te geven dat ze iets niet begrepen hebben.

Jij: 'Je zoon heeft moeite met zijn huiswerk. Hij maakt zijn huiswerk vaak niet of doet het nonchalant.'

Ouder: [knikt begrijpend]

Jij: 'Waar en wanneer maakt je zoon zijn huiswerk?'

Ouder: 'Euhm ... Ik begrijp niet goed. Kan je het herhalen?'

Laat je niet misleiden door enthousiast geknik van ouders. Stel vragen om te checken of jullie elkaar begrijpen.

En verder ...

Contact met ouders gebeurt vaak via brieven en andere geschreven communicatie. Mondelinge boodschappen zijn voor anderstalige ouders makkelijker te begrijpen dan geschreven boodschappen. Gebruik het oudercontact als een moment waarop je het een en ander mondeling verduidelijkt.

Bovendien wordt het oudercontact dé kans voor ouders om Nederlands te oefenen.

Zeg het anders

Je zoon is er nooit bij.	Je zoon kan zich moeilijk concentreren.
Je dochter is snel afgeleid.	Je dochter kan zich moeilijk concentreren.
Je zoon is goed bezig.	Je zoon werkt goed.
Je dochter hoort er niet echt bij.	Je dochter heeft geen goed contact met de andere kinderen van de klas.
Je zoon komt niet overeen met zijn klasgenootjes.	Je zoon heeft geen goed contact met de andere kinderen van de klas.
Je dochter komt heel vermoeid over.	Ik denk dat je dochter heel moe is.
Je zoon houdt zich niet aan de regels.	Je zoon respecteert de regels niet.
Je dochter werkt nauwkeurig en netjes.	Je dochter werkt precies en proper.
Je zoon heeft de leerstof onder de knie.	Je zoon begrijpt de leerstof goed.
Zijn punten gaan in dalende lijn.	Zijn resultaten zijn minder goed.
Haar punten gaan achteruit.	Haar resultaten zijn minder goed.
Je zoon dient de leerstof op te frissen.	Je zoon moet de leerstof herhalen.
Je dochter houdt de leerstof goed bij.	Je dochter werkt regelmatig.
Je zoon is een uitermate slimme jongen.	Je zoon is heel intelligent.
Ik ervaar spanning bij je dochter.	Ik denk dat je dochter stress heeft.
Mijns inziens heeft je zoon moeite om zich te concentreren.	Ik denk dat je zoon zich moeilijk kan concentreren.
Je dochter is snel weg met talen leren.	Talen leren is simpel voor jouw dochter.
Je zoon vindt talen leren ingewikkeld.	Je zoon vindt talen leren moeilijk/complex.
Je dochter vertoont gewelddadig gedrag.	Je dochter is soms agressief.
Je zoon moet zijn houding veranderen.	Je zoon moet zijn attitude veranderen.
Zo'n gedrag kunnen we niet toelaten.	Die attitude kunnen we niet tolereren.
Het is vijf voor twaalf.	Het is bijna te laat.
Dit kunnen we nog door de vingers zien.	Dit kunnen we nog accepteren/tolereren.
Hoe is dit zo ver kunnen komen?	Hoe is dit mogelijk?
Wat is er aan de hand?	Wat is er gebeurd?
We hadden dit niet zien aankomen.	We zijn verrast.
Je zoon zal moeten leren zijn verantwoordelijkheid te nemen/dragen.	Je zoon moet leren verantwoordelijk zijn.
De gevolgen zullen immens zijn.	De consequenties zullen groot zijn.
We gaan dit bekijken in overleg met het CLB.	We gaan dit samen met het CLB oplossen.
We moeten afronden.	We hebben geen tijd meer. We gaan stoppen.

Frans

Engels

Votre fils a du mal à se concentrer.	Your son has trouble concentrating.
Votre fille a du mal à se concentrer.	Your daughter has trouble concentrating.
Votre fils travaille bien.	Your son works hard.
Votre fille n'a pas de bonnes relations avec les autres enfants de la classe.	Your daughter doesn't get on well with the other children in the class.
Votre fils n'a pas de bonnes relations avec les autres enfants de la classe.	Your son doesn't get on well with the other children in the class.
Je pense que votre fille est très fatiguée.	I think your daughter is very tired.
Votre fils ne respecte pas les règles.	Your son doesn't respect the rules.
Le travail de votre fille est précis et propre.	Your daughter works accurately and neatly.
Votre fils comprend bien la matière.	Your son understands the subject well.
Ses résultats sont moins bons.	His results aren't so good.
Ses résultats sont moins bons.	Her results aren't so good.
Votre fils doit répéter la matière.	Your son needs to repeat the topic.
Le travail de votre fille est régulier.	Your daughter works consistently.
Votre fils est très intelligent.	Your son is very intelligent.
Je pense que votre fille est stressée.	I think that your daughter is stressed.
Je pense que votre fils a du mal à se concentrer.	I think your son has trouble concentrating.
Votre fille apprend facilement les langues.	Your daughter finds it easy to learn languages.
Apprendre des langues est difficile/complexé pour votre fils.	Your son finds it difficult/complicated to learn languages.
Votre fille est parfois agressive.	Your daughter is sometimes aggressive.
Votre fils doit changer d'attitude.	Your son needs to change his attitude.
Nous ne pouvons pas tolérer ce comportement.	We can't tolerate this behaviour.
C'est presque trop tard.	It's almost too late.
Nous pouvons encore l'accepter/le tolérer.	We can just about accept/tolerate this.
Comment est-ce que c'est possible ?	How is this possible?
Que s'est-il passé ?	What happened?
Nous sommes étonnés.	We're surprised.
Votre fils doit apprendre à être responsable.	Your son must learn to act responsibly.
Les conséquences seront importantes.	There will be severe consequences.
Nous allons y remédier avec le centre PMS.	We're going to resolve this together with the CLB (student guidance centre).
Nous n'avons plus le temps. Nous allons arrêter.	We don't have any more time. We're stopping now.

Notities

Conflict- of slechtnieuwsgesprek

► Conflict- of slechtnieuwsgesprek

Soms moet je slecht nieuws melden aan een ouder. Of duidelijk maken dat jullie niet dezelfde mening delen over een situatie.

Zulke slechtnieuws- en conflictgesprekken zijn niet gemakkelijk, en al zeker niet wanneer de taal ook nog eens een barrière is. Maar ... waar een wil is, is een weg! We geven je hieronder enkele tips om zo'n gesprek aan te pakken.

Creëer een positieve sfeer

Het is erg moeilijk om een andere taal te spreken wanneer je emotioneel bent. Probeer daarom een constructieve sfeer te creëren zodat de ouder in alle rust over zijn of haar woorden kan nadenken.

- **Ga samen naar een rustige ruimte waar jullie ongestoord kunnen praten.**

Een kalme omgeving neemt stress weg voor de ouder om in het Nederlands te spreken en verhoogt zijn of haar focus op de taal.

- **Stel een luchtig vraagje om het ijs te breken en stel de ouder op zijn of haar gemak.**

'Het weer was goed vandaag, hé! Wil je iets drinken?'

Neem voldoende tijd

Ga stap voor stap te werk. Overweldig de ouder niet met je woorden. Maak korte en duidelijke zinnen. Pas je taal aan het taalniveau van de ouder aan. Laat je niet opjagen door de moeilijke context van het gesprek en spreek in een rustig tempo.

- ▶ **Maak de ouder duidelijk dat je hem of haar de ruimte geeft om Nederlands te spreken.**

Luister in de eerste plaats aandachtig naar wat hij of zij te zeggen heeft en wees je bewust van je mimiek en houding. Jouw geduld zorgt ervoor dat de ouder zich op zijn of haar gemak voelt om in het Nederlands te spreken.

TIP

Als je een belangrijke boodschap overbrengt, is het handig om de ouder enkele gerichte vragen te stellen om te checken of hij of zij je begrijpt. Beperk je niet tot de vraag 'Begrijp je?' en laat je ook niet misleiden door enthousiast geknik. Soms knikken anderstaligen ook als ze je niet begrijpen.

- ▶ **Geef de ouder ruimte om vragen te stellen.**

Laat weten dat fouten maken niet erg is. Verbeteren is zeker oké, maar doe dat met mate en op een impliciete manier. Bijvoorbeeld door de zin correct te herhalen.

Ouder: 'Vandaag mijn dochter ander kindje slaan?'

Jij: 'Ja, vandaag heeft jouw dochter een ander kindje geslagen.'

- ▶ **Las voldoende stiltes in zodat de ouder ook zelf iets kan vertellen.**

Je kan dan kort even herhalen wat hij of zij probeert te zeggen en vragen stellen om na te gaan of je de boodschap goed begrijpt.

Spreek helder

Kom meteen tot de essentie van je boodschap: wat wil je zeggen of bespreken? Denk op voorhand na over je eerste zin en schrijf hem eventueel op.

► Vermijd complexe zinnen.

Hou het simpel. Spreek niet te snel maar spreek ook niet overdreven traag. Hou een natuurlijk tempo aan. Je boodschap is duidelijker als je goed articuleert en de nodige intonatie gebruikt. Beklemtoon bijvoorbeeld belangrijke woorden, en verhoog je toon op het einde van een vraag.

☹️ **Moeilijk:** 'Wij waren vorige week bezig met het thema verlies en ik heb sindsdien in de klas gemerkt dat jouw zoon zich terugtrok en verdrietig werd, waardoor ik ben gaan nadenken en de link heb gelegd met het verlies van zijn opa vorig jaar waar hij precies toch nog niet over is.'

😊 **Makkelijker:** 'Vorige week hebben we in de klas gesproken over verlies. De opa van jouw zoon is vorig jaar gestorven. Je zoon is nu stiller in de klas en hij is een beetje triest. Ik denk dat hij zijn opa nog hard mist.'

► Let op je woordkeuze en kies voor eenvoudige taal.

Tussentaal en dialect maken het de ouder extra moeilijk, gebruik dus Standaardnederlands. Vermijd figuurlijke taal zoals uitdrukkingen en woordspelingen. Die zorgen enkel voor verwarring.

☹️ **Moeilijk:** 'Je dochter heeft zich niet van haar beste kant laten zien ... Ze is soms echt niet min! Ze is een echte babbelkous en heeft de les op stelten gezet.'

😊 **Makkelijker:** 'Je dochter praat constant. De andere kinderen kunnen zich niet concentreren.'

► **De ouder begrijpt je sneller als je transparante woorden gebruikt.**

Dat zijn woorden die in meerdere talen op elkaar lijken.

- schoolrekening → schoolfactuur (Fr: facture)
- droevig → triest (Fr: triste)

TIP

Wees erop voorbereid dat je sommige argumenten een aantal keer zal moeten herhalen. Blijf dan consequent in je woordkeuze om verwarring te vermijden. Herhalen lijkt misschien vervelend, maar dat is het zeker niet voor anderstaligen. Het helpt hen om je beter te begrijpen.

► **Helder spreken is niet hetzelfde als kinderlijk spreken.**

Ook woorden weglaten of werkwoorden niet vervoegen, helpt de ouders niet.

☹️ **Moeilijk:** 'Jij komen zoon ophalen nu?'

😊 **Makkelijker:** 'Kom jij je zoon nu ophalen?'

Maak het visueel

Visuele ondersteuning helpt de ouder om je uitleg te begrijpen. Wijs naar alles wat je zegt, en ondersteun je woorden altijd met mimiek en handgebaren.

► **Neem brieven, documenten of foto's mee om je uitleg te verduidelijken.**

Gaat de ouder niet akkoord met de schoolfactuur? Neem de factuur erbij en wijs aan waarover je spreekt.

Moeten de ouders actie ondernemen? Schrijf het snel even op een papiertje en geef het mee.

Merk je dat een slechtnieuwsgesprek echt te moeilijk is om in het Nederlands te voeren?

Schakel dan een tolk in. Het is belangrijk dat jullie beiden je boodschap kunnen overbrengen en dat het gesprek constructief verloopt.

Ouders uitnodigen voor een conflict- of slechtnieuwsgesprek via telefoon

Communiceren via telefoon is extra moeilijk omdat je geen gebaren en gezichtsuitdrukkingen ziet.

- Bereid het telefoongesprek voor: wat wil je zeggen, hoe ga je dat doen, en welke vragen kan de ouder stellen?
- Bel vanop een plek met weinig achtergrondgeluid.
- Besteed extra aandacht aan je intonatie. Spreek trager en articuleer goed; schreeuwen is natuurlijk niet nodig.
- Kom meteen tot de essentie.
- Herhaal je boodschap, maar blijf consequent in je woordkeuze en vermijd synoniemen.

Zeg het anders

We hebben de regel dat als de kinderen hun schoolgerief kapot maken dat ze van ons gekregen hebben, ze er zelf voor moeten opdraaien.	Je zoon heeft zijn lat gebroken. Je zal dus zelf een nieuwe lat moeten kopen. Dat is onze regel op school.
Je dochter heeft het enorm bont gemaakt vandaag.	Je dochter heeft vandaag niet goed geluisterd.
Je zoon heeft een ander kind een veeg verkocht.	Je zoon heeft een ander kind geslagen.
Je dochter zit niet goed in haar vel.	Je dochter voelt zich emotioneel niet goed.
Ik heb het gevoel dat je dochter de weg wat kwijt is.	Ik denk dat je dochter zich niet goed voelt. Ze is stiller en is minder geconcentreerd. Haar resultaten zijn minder goed.
Je zoon heeft alles eruit gegooid.	Je zoon heeft overgegeven.
Hoe zit dat bij jullie thuis?	Hoe gaat het thuis met je dochter?
Je dochter is er de laatste tijd niet bij. Wat scheelt er?	Je dochter is niet zo geconcentreerd de laatste tijd. Wat is er?
Hoe kunnen we je bereiken als het bergaf gaat vandaag?	Hoe kunnen wij je contacteren als je zoon zieker wordt?
Je zoon speelt de andere kindjes constant de les.	Je zoon is heel dominant over de andere kinderen.
Je dochter heeft een ongelukje gehad. Kan je reservekledij meebrengen?	Je dochter heeft in haar broek geplast. Kan je een nieuwe broek meebrengen?
Je zoon zijn huiswerk was alweer maar half en half gemaakt.	Je zoon heeft zijn huiswerk weer niet goed gemaakt. Dat is al de vijfde keer.
Ik wil graag aan de alarmbel trekken want ik maak me zorgen.	Het gaat niet goed met je dochter. We moeten iets doen. Ik maak me zorgen.
Ik bel je op omdat ik je wil vragen om straks even langs te komen om te praten over je zoon.	Ik wil graag praten over je zoon. Kan je na school naar mij komen?
Dit kan zo niet verder, we gaan moeten ingrijpen.	Dit moet stoppen. We moeten reageren.
Ik bel om te zeggen dat je dochter nog steeds niet op school is en we ook niets van jou hebben gehoord.	Je dochter is nog niet op school. Je hebt ook niet gebeld voor 8 uur. Is er een probleem?
Wat je nu zegt raakt mij persoonlijk.	Wat je nu zegt vind ik niet oké.
Mag ik je vragen om je stemvolume wat te verlagen?	Kan je wat stiller praten, alsjeblieft?
Ik heb niets tegen het feit dat je zoon speelgoed meeneemt, maar zorg er wel voor dat hij zijn naam erop kleeft want anders komt het tussen het andere speelgoed terecht.	Je zoon mag speelgoed meenemen, dat is oké. Maar schrijf zijn naam op zijn speelgoed. Zo verliest hij het niet.

Frans

Engels

Votre fils a cassé sa latte. Vous allez donc devoir en acheter une nouvelle. C'est notre règle à l'école.

Your son broke his ruler. This means you'll have to buy a new ruler yourself. These are the school rules.

Votre fille n'a pas bien écouté aujourd'hui.

Your daughter wasn't paying attention today.

Votre fils a frappé un autre enfant.

You son hit another child.

Votre fille ne se sent pas bien émotionnellement.

Your daughter isn't feeling very happy.

Je pense que votre fille ne se sent pas bien. Elle est plus silencieuse et moins concentrée. Ses résultats sont moins bons.

I think your daughter is not feeling well. She's quieter and less attentive than usual. Her results aren't so good.

Votre fils a vomi.

Your son vomited.

Comment ça se passe avec votre fille à la maison ?

How's your daughter when she's at home?

Votre fille n'est pas très concentrée ces derniers temps. Qu'est-ce qu'il se passe ?

Your daughter hasn't been so attentive recently. What's the matter?

Comment est-ce que nous pouvons vous joindre si l'état de votre fils est moins bon ?

How can we contact you if your son gets worse?

Votre fils est très dominant avec les autres enfants.

Your son is very bossy with the other children.

Votre fille a mouillé son pantalon. Est-ce que vous pouvez en apporter un nouveau ?

Your daughter has wet her knickers. Can you bring a clean pair of knickers with you?

Votre fils n'a de nouveau pas bien fait ses devoirs. C'est déjà la cinquième fois.

Your son hasn't done his homework well again. That's the fifth time.

Votre fille ne va pas bien. Nous devons faire quelque chose. Je me fais du souci.

Your daughter is having problems. We have to do something. I'm very concerned.

J'aimerais parler de votre fils. Est-ce que vous pouvez venir me voir après l'école ?

I'd like to talk about your son. Can you come and see me at school?

Il faut que ça s'arrête. Nous devons agir.

This has to stop. We have to take action.

Votre fille n'est pas encore à l'école. Vous n'avez pas appelé avant 8 heures non plus. Est-ce qu'il y a un problème ?

Your daughter isn't at school yet. You didn't contact us by 8.00 a.m. Is there a problem?

Je n'apprécie pas ce que vous dites.

I'm not happy with what you're saying.

Est-ce que vous pouvez parler plus calmement, s'il vous plaît ?

Can you calm down, please?

Votre fils peut apporter des jouets, ce n'est pas un problème. Mais vous devez écrire son nom sur ses jouets pour qu'il ne les perde pas.

Your son can bring toys to school. That's fine. But write his name on the toys, so he cannot lose them.

Notities

Checklists en woordenschat

Checklist 'Duidelijk Nederlands spreken'

Spreek helder

- Ik maak korte en eenvoudige zinnen.
- Ik pas mijn tempo aan, maar ik blijf natuurlijk spreken.
- Ik articuleer goed en ik let op mijn intonatie.
- Ik ben me bewust van mijn mimiek.
- Ik gebruik transparante woorden: woorden die in meerdere talen op elkaar lijken.
afzeggen → annuleren (Frans: annuler)
- Ik vermijd tussentaal en dialect.
- Ik vermijd figuurlijke taal.
  - ☹ **Moelijk:** 'Hij staat te springen om naar de klas te gaan.'
  - ☺ **Makkelijker:** 'Hij is heel enthousiast om naar de klas te gaan.'
- Ik leg vaktaal uit.
'Je zoon krijgt een C-attest. Hij moet zijn jaar opnieuw doen.'
- Ik beperk mijn boodschap tot de essentie.
- Ik geef mijn boodschap structuur en ga stap voor stap te werk.
- Ik herhaal mijn boodschap, maar ik blijf consequent in mijn woordkeuze en vermijd synoniemen.
  - Jij:** 'Je dochter luistert altijd goed naar mij en ze helpt de andere kinderen ook steeds weer.'
  - Ouder:** 'Ik begrijp niet goed.'
  - Jij:** ☹ 'Dat je dochter hulpvaardig is. Echt een braaf kind.'
  - Jij:** ☺ 'Je dochter luistert heel goed. En ze helpt de andere kinderen.'
- Let erop dat je niet in kromtaal of neerbuigende, kinderachtige taal spreekt. De ouder begrijpt je niet beter als je woorden weglaat of werkwoorden niet vervoegt.
  - ☹ **Moelijk:** 'Jij morgen om 18 uur oudercontact komen?'
  - ☺ **Makkelijker:** 'Ik wil graag met je praten. Kom je morgen om 18 uur naar het oudercontact?'

Maak het visueel

- Ik zorg voor visueel materiaal om mijn boodschap te versterken: folders, fiches, post-its, checklists, pictogrammen, een computerscherm, bewegwijzering, voorwerpen ...
- Ik wijs naar alles wat ik zeg.
- Ik maak gebaren en ik denk aan mijn mimiek.

Maak het de ouders gemakkelijk

- Ik stel de ouders op hun gemak en zorg voor een aangename sfeer.
- Ik start met een informeel gesprekje. Ik schat het taalniveau in en pas me daaraan aan.
- Ik hou rekening met de voorkennis van de ouders: wat is een ICT-lokaal? Wat is Smartschool?
- Ik betrek de ouders bij mijn acties en ik vertel wat ik aan het doen ben.
- Ik luister en geef de ouders ruimte om te spreken.
- Ik laat merken dat fouten maken mag. Ik verbeter impliciet maar met mate, bijvoorbeeld door de zin correct te herhalen.
Ouder: 'Mijn kind danskieren aandoen voor schoolfeest vrijdag?'
Jij: 'Ja, ze moet vrijdag haar danskieren aandoen op het schoolfeest.'
- Ik stel gerichte vragen en check of de ouder mij begrijpt.
- Ik herhaal kort even wat de ouder probeert te zeggen en stel vragen ter bevestiging.

Telefoongesprekken en voicemail

Communiceren via telefoon is extra moeilijk omdat je geen gebaren en gezichtsuitdrukkingen kan gebruiken.

- Bereid het telefoongesprek voor: wat wil je zeggen, hoe ga je dat doen, en welke vragen kan de ouder stellen?
- Bel vanop een plek met weinig achtergrondgeluid.
- Besteed extra aandacht aan je intonatie. Spreek trager en articuleer goed; schreeuwen is natuurlijk niet nodig.
- Vertel meteen de essentie.
- Herhaal je boodschap, maar blijf consequent in je woordkeuze en vermijd synoniemen.

Checklist 'Duidelijk Nederlands schrijven'

Schriftelijke communicatie is erg moeilijk voor anderstalige ouders. Vertel dus altijd je boodschap (ook) via een persoonlijk gesprek. Je kan dan controleren of de ouders je begrijpen en indien nodig extra uitleg geven.

Schrijf helder

- Ik beperk mijn tekst tot de essentie.
- Ik kies een korte, duidelijke titel.
- Ik zorg voor een logische structuur en start met de belangrijkste boodschap.
- Ik maak korte en eenvoudige zinnen.
- Ik gebruik transparante woorden: woorden die in meerdere talen op elkaar lijken.
vanzelf → automatisch (Frans: automatique, Engels; automatically)
- Ik vermijd tussentaal en dialect.
- Ik vermijd figuurlijke taal.
  - ☹️ **Moeilijk:** 'Gisteren werd het startschot gegeven.'
  - ☺️ **Makkelijker:** 'Gisteren was de eerste schooldag.'
- Ik schrijf zoals ik vertel en gebruik geen ambtelijke taal.
  - ☹️ **Moeilijk:** 'Je krijgt dan meer informatie betreffende de uitstap.'
  - ☺️ **Makkelijker:** 'Je krijgt dan meer informatie over de uitstap.'
- Ik blijf consequent in mijn woordkeuze en vermijd synoniemen.
- Ik leg vaktaal uit.
- Ik maak actieve zinnen en verkies werkwoorden boven naamwoorden.
  - ☹️ **Moeilijk:** 'Het verkrijgen van de schoolagenda gebeurt op 1 september.'
  - ☺️ **Makkelijker:** 'U krijgt de schoolagenda op 1 september.'
- Ik benoem de dingen met hun echte naam en vermijd vage verwijzwoordjes als 'die', 'hen', 'ze'.
  - ☹️ **Moeilijk:** 'De kinderen zijn terug op school om 17 uur. Je kan ze dan komen ophalen.'
  - ☺️ **Makkelijker:** 'De kinderen zijn terug op school om 17 uur. Je kan je kind dan komen ophalen.'

- ☑ Ik verkiez cijfers boven letters.
  - ☹ **Moeilijk:** 'We gaan deze maand drie keer zwemmen.'
  - ☺ **Makkelijk:** 'We gaan deze maand 3 keer zwemmen.'
- ☑ Ik vermijd afkortingen of ik verklaar ze.
- ☑ Ik gebruik de bevelende vorm bij instructies.
  - ☹ **Moeilijk:** 'Ouders dienen een handtekening te plaatsen op pagina 2.'
  - ☺ **Makkelijk:** 'Zet een handtekening op pagina 2.'
- ☑ Ik spreek de lezer aan.
  - ☹ **Moeilijk:** 'Extra toetsenblaadjes kunnen via dit formulier besteld worden.'
  - ☺ **Makkelijk:** 'Je kan extra toetsenblaadjes via dit formulier bestellen.'

Maak het visueel

- ☑ Ik ga na wat ik wil bereiken met mijn tekst: informeren, uitnodigen, verwittigen, naar hulp vragen ... Ik gebruik eventueel een bepaalde papierkleur of bepaalde pictogrammen per communicatiedoel.
- ☑ Ik zorg voor beeldmateriaal om mijn tekst te verduidelijken: foto's, tabellen, grafieken, pictogrammen, symbolen ... Ik let erop dat ik niet overdrijf en gebruik pictogrammen en illustraties enkel als ze de tekst versterken.
- ☑ Ik geef mijn teksten een duidelijke structuur en lay-out:
  - een titel die de interesse wekt en die duidelijk zegt waarover de tekst gaat
  - 1 alinea per idee/argument, en regelmatig een witregel
  - de hoofdboodschap vooraan in de tekst
  - tussentitels en belangrijke woorden in het vet (beter dan cursief of onderlijnen)
  - opsomming in puntjes
  - één, goed leesbaar lettertype
  - geen woorden in hoofdletters (voor grote titels kan het eventueel wel)

Maak het de ouders gemakkelijk

- Ik hou rekening met de voorkennis van de ouders: wat is een ICT-lokaal?
Wat is Smartschool?
- Ik verkies aanvink-antwoorden boven open vragen.

Communiceren via WhatsApp of sms?

- Wanneer je één korte, duidelijke boodschap wilt meegeven.
- Kan na een telefoongesprek helpen om de belangrijkste punten kort te herhalen.
- Spreektaal is oké maar vermijd afkortingen en laat geen zinsdelen weg.

Communiceren via een website, klasblog of Smartschool?

- Verkies korte zinnen of woorden boven lange teksten.
- Verduidelijk je boodschap met pictogrammen, foto's, tabellen en grafieken.

Veel gebruikte schoolwoordenschat

Hebben ouders geen basiskennis van het Nederlands en wil je een andere taal gebruiken? Hieronder vind je een lijst met vertalingen van veel gebruikte schoolwoordenschat.

Nederlands	Frans	Engels
Afspraken	Accords	Rules of conduct
Afwezigheidsattest	Certificat d'absence	Certificate of absence
ASO	ESG - enseignement secondaire général	ASO (general secondary education)
Babbelcafé/oudercafé/ koffiebabbel	Réunion de parents informelle à l'école	Informal parent meeting at school
Basisonderwijs	Enseignement primaire	Primary education
Basisschool	École primaire	Primary school
Belonen	Récompenser	Reward
Bijdrageregeling	Règlement relatif aux frais supplémentaires (par exemple les frais relatifs à la surveillance durant le temps de midi, au cours de français après l'école, ...)	Arrangement relating to extra costs (for example costs for lunchtime supervision, French lessons after school, ...)
Bijles	Cours particulier/remédiation	Extra lesson
Boekentas	Cartable	School bag
Brede Scholen	Écoles élargies	Community School
BSO	ESP - enseignement secondaire professionnel	BSO (secondary professional education)
Buitenschoolse activiteiten	Activités parascolaires	Extracurricular activities
Cijferen (vak)	Calcul (branche)	Arithmetics (subject)
CLB	Centre PMS	CLB (student guidance centre)
Compliment	Compliment	Compliment
Concentratiestoornis	Trouble de la concentration	Concentration problem
Differentiëren	Différencier	Differentiate
Doktersbriefje	Certificat du médecin	Sick note
Doorverwijzen	Renvoyer à	Referral
Eetzaal	Réfectoire/cantine	Canteen

Nederlands	Frans	Engels
Engagementsverklaring	Engagements réciproques de l'école et des parents (partie du règlement de l'école)	Mutual commitment declaration by the school and by parents (part of school rules)
Evaluatie	Évaluation	Evaluation
Feestdag	Jour férié	Public holiday
Fruitage	Jour des fruits	Fruit day
Gedrag	Comportement	Behaviour
Getuigschrift	Attestation	Certificate
Handtekening	Signature	Signature
Heen-en-weer-schrift	Échange de communications entre le parent et l'école	Parent-teacher communication
Herfstvakantie	Vacances d'automne	Autumn holidays
Hoofdrekenen (vak)	Calcul mental (branche)	Mental arithmetic (subject)
Hoogbegaafd	Surdoué	Highly gifted
Huiswerk	Devoirs	Homework
Huiswerkbegeleiding	Encadrement des devoirs	Homework support
ICT (vak)	TIC - technologies de l'information et de la communication (branche)	ICT (subject)
Infomoment	Séance d'information	Information session
Inrichtende macht	Pouvoir organisateur	School governing bodies
Inschrijving	Inscription	Enrolment
Inspraakmoment	Moment de participation	Consultation
Kaftpapier	Papier à recouvrir	Wrapping paper
Kerstvakantie	Vacances de Noël	Christmas holidays
Kindvolgsysteem	Système qui dresse l'inventaire de l'évolution d'un élève	Pupil tracking system
Klas	Classe	Class
Klasactiviteit	Activité de classe	Class activity
Klasgenoot	Camarade de classe	Classmate
Klaslokaal	Local de classe	Classroom
Klassenraad	Conseil de classe	Class committee
Klasuitstap	Excursion de classe	Class trip
Kleuterklas	Classe de maternelle	Kindergarten class
Kleuters	Maternelles	Kindergarten children
Kleuterschool	École maternelle	Kindergarten

Nederlands	Frans	Engels
Knutselen	Bricoler	Craft work
Knutselnamiddag	Après-midi bricolage	Craft afternoon
Krokusvakantie	Vacances de Carnaval	Carnival holidays
Lager onderwijs	Enseignement primaire	Primary education
Lagere school	École primaire	Primary school
Leerjaar	Année scolaire	School year
Leerling	Élève	Student
Leerlingenraad	Conseil des élèves	Student council
Leerplicht	Obligation scolaire	Compulsory education
Leerstof	Matière scolaire	Study material
Leerstornis	Trouble de l'apprentissage	Learning disability
Leesvaardigheid	Compréhension à la lecture	Reading skills
Lentevakantie	Vacances de printemps	Spring holiday
Lesuur	Heure de cours	Lesson
Lezen (vak)	Lecture (branche)	Reading (subject)
Lichamelijke Opvoeding (vak)	Éducation physique (branche)	Physical education (subject)
Luisteren (vak)	Ecouter (branche)	Listening (subject)
Luistervaardigheid	Compréhension à l'audition	Listening skills
Luizen	Poux	Lice
Lunchpakket	Pique-nique de midi	Packed lunch
Maximumfactuur	Maximum à facturer	Limited payment plan
Medisch onderzoek	Examen médical	Medical examination
Meetkunde (vak)	Géométrie (branche)	Geometry (subject)
Middelbaar onderwijs	Enseignement secondaire	Secondary education
Moedertaal	Langue maternelle	Mother tongue
Muziek (vak)	Musique (branche)	Music (subject)
Naschoolse opvang	Garderie après l'école	After-school childcare
OKAN	Enseignement d'accueil pour enfants allophones	OKAN (reception class for speakers of other languages)
Ondertekenen	Signer	Sign
Ongewettigd afwezig	(Avoir une) absence injustifiée	Unjustified absence
Onthaalklas	Classe d'accueil	Reception class
Ontwikkeling	Développement	Development
Openklasmoment	Participation des parents aux activités de la classe	Parent open day class
Opvoeding	Éducation	Education

Nederlands	Frans	Engels
Ouderbetrokkenheid	Implication des parents	Parental involvement
Oudercomité	Comité des parents d'élèves	Parent committee
Oudercontact	Réunion de parents	Parent contact
Ouderraad	Conseil des parents d'élèves	Parent council
Paasvakantie	Vacances de Pâques	Easter holidays
Participatie	Participation	Participation
Pedagogische studiedag	Conférence pédagogique	Educational study day
Pesten	Harceler	Bullying
Privacy	Vie privée	Privacy
Projector	Projecteur	Projector
Rapport	Bulletin	Report
Refter	Réfectoire	Refectory
Rekenen (vak)	Calcul (branche)	Arithmetics (subject)
Remediëren	Remédier	To remedy
Schoolagenda	Journal de classe	School diary
Schoolbank	Banc d'école	School desk
Schoolbestuur	Direction de l'école	School board
Schoolbord	Tableau d'école	Blackboard
Schoolfeest	Fête de l'école	School party
Schoolfotograaf	Photographe scolaire	School photographer
Schooljaar	Année scolaire	School year
Schoolplicht	Obligation scolaire	Compulsory education
Schoolpoort	Grille de l'école	School gates
Schoolraad	Conseil scolaire	School council
Schoolreglement	Règlement de l'école	School rules
Schoolreis	Voyage scolaire	School trip
Schoolrekening	Facture de l'école	School bill
Schoolresultaten	Résultats scolaires	School results
Schooltoelage	Bourse scolaire	School allowance
Schoolvak	Branche scolaire	School subject
Schoolwerk	Travail scolaire	School work
Schoolwerking	Fonctionnement de l'école	School organisation
Schrijfgerief	Matériel d'écriture	Writing materials
Schrijfvaardigheid	Aptitudes à l'écriture	Writing skills
Schrijven (vak)	Écriture (branche)	Writing (subject)
Secundair onderwijs	Enseignement secondaire	Secondary education
Speelplaats	Cour de récréation	Playground
Speeltijd	Récréation	Playtime
Spelling (vak)	Orthographe (branche)	Spelling (subject)

Nederlands	Frans	Engels
Spieken	Tricher	Cheating
Spijbelen	Sécher/brosser les cours	To play truant
Sportdag	Journée sportive	Sports day
Spreekvaardigheid	Compétences orales	Speaking skills
Spreeken (vak)	Expression orale (branche)	Speaking (subject)
Staking	Grève	Strike action
Straf	Punition	Punishment
Studiekeuze	Choix d'étude	Choice of study
Studierichting	Orientation scolaire	Field of study
Studietoelage	Bourse d'études	Study allowance
Taal (vak)	Langue (branche)	Language (subject)
Talent	Talent	Talent
Thuis taal	Langue maternelle	Home language
Toets	Controle/évaluation	Test
TSO	EST – enseignement secondaire technique	TSO (technical secondary education)
Turnen (vak)	Gymnastique (branche)	Gym (subject)
Turngerief	Équipement de gymnastique	Gym clothes
Turnles	Cours de gymnastique	Gym class
Turnzaal	Salle de gymnastique	Gymnasium
Uurrooster	Horaire	Timetable
Vieruurtje	Goûter	Afternoon snack
Vlinderjuf	Institutrice volante	Substitute teacher
Voorrangsregeling	Système de priorité	Priority arrangement
Voorschoolse opvang	Garderie avant l'école	Before-school care
Wintervakantie	Vacances d'hiver	Winter holiday
Zingen (vak)	Chant (branche)	Singing (subject)
Zittenblijven	Doubler	To repeat a grade
Zomervakantie	Vacances d'été	Summer holidays
Zorgcoördinator	Apporte un soutien supplémentaire aux enfants qui ont des difficultés	Care coordinator: provides extra support for children with problems
Zorgjuf	Apporte un soutien supplémentaire aux enfants qui ont des difficultés	Provides extra support for children with problems
Zwemles	Cours de natation	Swimming lesson
Zwemmen (vak)	Natation (branche)	Swimming (subject)

Bronnen

- Vlaamse Overheid (2012). In duidelijk Nederlands. Spreken en schrijven voor iedereen. (3e ed.). Brussel, België: Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid
- Vlaamse Overheid (2017). Twintig tips voor een heldere taal en heldere teksten. Hou je taal Heerlijk Helder. (1e ed.). Brussel, België: Departement Kanselarij en Bestuur
- Klasse. Taal op school. Geraadpleegd op 28 augustus 2018 via <https://www.klasse.be/thema/taal-op-school/>
- Klasse. Ouderbetrokkenheid. Geraadpleegd op 28 augustus 2018 via <https://www.klasse.be/reeks/ouderbetrokkenheid/>
- Sclera vzw. Pictogrammen, visualisaties & vorming. Geraadpleegd op 19 september 2018 via <http://www.sclera.be/nl/picto/overview>

Dit boekje 'Duidelijk Nederlands op school' geeft tips voor leerkrachten, directeurs en andere medewerkers van Nederlandstalige scholen in Brussel.

De tips gaan over duidelijk Nederlands spreken en schrijven. Zo vergemakkelijk je de communicatie met ouders met een basiskennis Nederlands. Je ontdekt hoe je briefjes, websites en nieuwsbrieven duidelijker kan schrijven. Maar ook voor schoolpoortgesprekken, oudercontacten of andere gesprekken vind je inspiratie.

Het boekje maakt deel uit van **Nederlands voor ouders**. Bij het boekje horen workshops 'Duidelijk Nederlands spreken en schrijven'. Daarin leren schoolteams de tips toepassen.

Het boekje bestaat voor basisscholen en voor secundaire scholen. Het is ontwikkeld in samenwerking met het Onderwijscentrum Brussel.

Met **Nederlands voor ouders** kunnen Nederlandstalige scholen in Brussel ouders stimuleren om Nederlands te leren en te durven spreken. Het aanbod is gratis. **Nederlands voor ouders** is een werking van het Huis van het Nederlands Brussel, op initiatief van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Meer info:

www.huisnederlandsbrussel.be/nederlandsvoorouders

Eerste druk

D/2019/12.090/2

Verantwoordelijke uitgever: Gunther Van Neste

Philippe de Champagnestraat 23, 1000 Brussel.

© 2019, Huis van het Nederlands Brussel. Alle rechten voorbehouden.